

Wiadomości KSN Solidarności

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 1-2 (322-323) styczeń – luty 2023 r.

***NOWY ROK 2023. Czas na zwycięską pokój.
Pokoju, dobrego zdrowia i pomyślności życzymy ludziom dobrej woli.
Koleżankom i Kolegom z uczelni i instytutów naukowych
życzymy także wielu osiągnięć w pracy twórczej.***

SPIS TREŚCI

Budżet Państwa na rok 2023 - J. Sobieszcański

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”:

- Komunikaty z posiedzenia Rady KSN i Prezydium KSN
- Uchwały wyborcze Rady KSN
- Szkolenie „Aktualne zgaszenia i zmiany w przepisach”
- Od Regionalnej Sekcji Nauki ..... - J. Kaczor
- Od przedstawicieli Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność” uczelni krakowskich – E. Malec

Ze strony Komisji Krajowej NSZZ „S”

- Zmarł Jan Ludwiczak przewodniczący „S” kopalni Wujek w 1981 r.

- Piotr Duda o emeryturach stażowych
- Część zmian w Kodeksie pracy budzi poważne zastrzeżenia Związku
- Wpływ Covid-19 i inflacji na pensje .....
- Decyzja Prezydium KK nr 8/23 .....

Ze strony Ministerstwa Edukacji i Nauki

Dni przełomu – Konrad Pillich

A co słysząc na Światowym Forum Ekonom...? – W. Pillich

Pożegnania – Krzysztof Weiss

Nowa Zelandia – Wyspa Południowa - Antoni Winiarski

Wybrane wydarzenia

Budżet Państwa na rok 2023

W dniu 15 grudnia Sejm RP w trzecim czytaniu przyjął projekt ustawy budżetowej na rok 2023. Ostatecznie został przyjęty w dniu 5 stycznia 2023 r. po rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych przez Senat RP. W tabl. 1 zestawiono szereg wielkości charakteryzujących budżet państwa w trudnych latach 2020, 2021, 2022 i 2023, w latach zmagających najpierw z pandemią wywołaną koronawirusem, a od lutego 2022 roku ze skutkami agresji Rosji na Ukrainę.

Tabl. 1. Zestawienie niektórych wielkości wg ustaw budżetowych: w roku 2023 i w latach 2022, 2021 i 2020

	) ¹ BP na rok 2020 wg Ustawy z dn.14.02.2020 i noweli z dn. 28.10.2020	) ² BP na rok 2021 wg Ustawy z dn. 20.01.2021 i noweli z dn. 1. 10.2021	) ³ BP na rok 2022 wg Ustawy z dn. 17.12.2021	) ⁶ BP na rok 2023 wg Ustawy z dn. 15.12.2022
Dochody BP, w tys. zł	435 340 000 398 671 644	404 484 028 482 985 154	491 936 950	604 543 808
Wydatki BP, w tys. zł	435 340 000 508 019 293	486 784 028 523 492 865	521 836 950	672 543 808
Deficyt BP, w tys. zł	0,00 109 347 649	82 300 000 40 507 711	29 900 000	68 000 000
Dochody BP ze środków europejskich, w tys. zł	71 448 652 72 944 052	80 475 876 80 475 876	85 946 771	107 018 773
Łączna kwota wydatków budżetu środków europejskich, w tys. zł	88 402 533 89 897 933	87 340 722 87 340 722	96 168 094	123 201 513
Ogólna rezerwa budżetowa, w tys. zł	257 935 557 935	500 000 600 000	985 000	985 000
Prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej, w zł	5 227 5 088	5 259 5 548	5 922	6 935
Średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państw. sferze budżet., w %%	106,0 106,0	100,0 100,0	100,0	107,8%) ⁸ 100,0%.
Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsump., w %%	102,5 103,3	101,8 104,3	103,3	109,8%
Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla rencistów i emerytów, w %%	102,8 103,8	102,1 104,3	103,6	110,1%
Kwota bazowa dla członków korpusu służby cywilnej, w zł	2 031,96	2 031,96	2 031,96	2 190,45
Kwota bazowa dla nauczycieli, w zł	) ⁴ 3 337,55 3 537,80	3 537,80 b.z.	3 537,80	3 981,55 zł
Produkt Krajowy Brutto (PKB), w mld zł) ⁵	) ⁵ 2 373,3) ⁷ 2 339,0	) ⁵ 2 356,1) ⁷ 2 622,2	) ⁵ 2 722,9) ⁷ 3 017,8	) ⁷ 3 317,7
Udział wydatków BP w PKB, w %%	18,34	20,66	19,16	20,27
Kurs walutowy PLN/EUR (średnio w roku)	4,3	4,45	4,54	4,65

)¹ Ustawa budżetowa z dn. 14 lutego 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 571 i Ustawa z dn. 28 października 2020 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020 Dz.U. z 2020 r. poz. 1919.

)² Ustawa budżetowa z dn. 20 stycznia 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 190. i Ustawa z dn. 1. października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 Dz.U. z 2021 r. poz. 1900.

)³ Ustawa budżetowa z dnia 17 grudnia 2021 r. na rok 2022. Dz.U. z 2022 r. poz.270.

)⁴ Kwota bazowa dla nauczycieli: od 01.01.2020 r. 3 337,55 zł, od 01.09.2020 r. 3 537,80 zł.

)⁵ Wartości PKB i kursy walutowe przyjęto z uzasadnienia rządowego do projektu BP na rok 2020, 2021, 2022

)⁶ Ustawa budżetowa z dnia 15 grudnia 2022 r. na rok 2023. Dz.U. z 2023 r. poz.270.

)⁷ Wartości PKB przyjęto z uzasadnienia do projektu BP na rok 2023

)⁸ Sfera budżetowa w przypadku osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – w wysokości 100,0%-

Tabl. 2. Porównanie łącznych wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe (w tys. zł) wg ustawy budżetowej na rok 2023 oraz wg ustaw budżetowych na lata 2020, 2021 i 2022

	BP na rok 2020 wg. ustaw z dn. 14.02.2020 r. 28.10.2020 r.	BP na rok 2021 wg. ustaw z dn. 20. 01. 2021 r. 1. 10. 2021 r.	BP na rok 2022 wg. ustawy z dn. 17.12.2021 r.	BP na rok 2023 wg. ustawy z dn. 15.12.2022 r.
Dział 730 szkolnictwo wyższe i nauka)¹	24 805 553 25 439 955	25 450 061 26 723 025	27 311 695	30 740 784
Dotacje i subwencje	22 647 999 22 689 999	23 422 975 24 645 177	24 449 502	27 704 767
Wydatki majątkowe	737 175 1 329 577	768 555 819 096	1 011 811	1 514 713
Udział wydatków na SWiN w PKB	1,045	1,08	1,00	0,93
Udział wydatków na SWiN w BP)²	5,70 5,01	5,23 5,105	5,23	4,57

¹ Dział 730 SWiN wyszczególniony w Budżecie Państwa obejmuje całość wydatków przeznaczonych na finansowanie uczelni i placówek naukowych prowadzonych przez Państwo, a także innych uczelni wspomaganych przez Państw, np. KUL.

² Udział wydatków na SWiN odniesiono do wydatków BP oszacowanych w ustawie budżetowej na rok 2020, 2021, 2022 i 2023, przy czym w latach 2020 i 2021 uwzględniono także wydatki określone w noweli ustawy.

Tabl. 3. Porównanie wybranych pozycji wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe (w tys. zł) ujętych w Części 28 dla Działu 730 Szkolnictwo wyższe i nauka, wg ustaw budżetowych w roku 2022 i 2023

Dział	Rozdział	Rok 2022			Rok 2023		
		Plan	Dotacje i subwencje	Wydatki majątkowe	Plan	Dotacje i subwencje	Wydatki majątkowe
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	22 931 276	20 431 028	681 791	25 050 925	23 165 649	600 986
	73007 Współpraca z zagranicą	648 230			571 869		
	73008 Działalność NCBiR	1 241 221	1 005 884	4 629	935 222	935 222	
	73009 Działalność NCN	1 435 114	1 433 814	1 300	1 436 577	1 435 277	1 300
	73014 Działalność dydaktyczna i badawcza	16 775 961	15 750 475	660 811	19 211 724	18 505 551	563 786
	73016 pomoc materialna dla studentów i doktorantów	1 526 831	1 458 190	13 600	1 534 191	1 444 630	34 520
	73020 Działalność Sieci Badawczej Łukasiewicz	381 500	380 471		382 804	381 796	1 008

Konstrukcja budżetu państwa jest związana z przewidywaniem przyszłości, dokładniej z przewidywaniem zmian procesów politycznych i gospodarczych zachodzących w kraju i w otoczeniu, w Europie i na świecie. Zawsze jest więc pewien poziom niepewności co do słuszności tych przewidywań i słuszności przyjmowanych koncepcji. W okresach gdy świat nie jest wstrząsany dynamicznymi zmianami poziom ryzyka przy przewidywaniu kierunków przemian procesów politycznych i gospodarczych jest na umiarkowanym poziomie. Taką sytuację mieliśmy w la-

tach 2015 do 2020 roku. W Ustawie Budżetowej Państwa na rok 2020 opublikowanej w lutym tegoż roku deficyt budżetu państwa miał wreszcie wynosić 0 zł, ale do gry nieoczekiwanie włączył się zupełnie nowy partner - koronawirus Sars-CoV-2, stawiając wyzwania wszystkim krajom świata. Konieczna stała się głęboka nowelizacja ustawy budżetowej na rok 2020. Zmagania ze skutkami gospodarczymi koronawirusa zaciążyły na następnym 2021 roku i po części na 2022 roku.

Kolejny wstrząs nastąpił w 2022 roku. Wojna. To agresja Rosji na Ukrainę rozpoczęta 24 lutego tegoż roku i rozległe konsekwencje tej napaści. Zawrotny wzrost cen nośników energii, w tym gazu, a także wielu produktów, w tym cen żywności. Wzrost inflacji. (Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w pierwszej ustawie budżetowej na rok 2022 był szacowany na 103,3 %, w rzeczywistości ukształtował się wg. GUS na poziomie 14,4 %.) Masowy napływ uciekinierów z Ukrainy. Z tą nową sytuacją musiał się zmierzyć rząd i parlament planując kolejny budżet państwa, na rok 2023.

Kształt planowanego budżetu zależy od odgadywania przyszłości, ale także i od działań podejmowanych w ubiegłych latach. Dzięki aktywnej, choć kosztownej polityce rządu, udało się wygrać batalię o utrzymanie miejsc pracy w okresie lockdownu kowidowego, co pozwoliło uchronić gospodarkę przed zapaścią, a w szczególności uniknęliśmy nieszczęścia jakim jest wzrost bezrobocia. We wrześniu 2022 roku stopa bezrobocia w Polsce była szacowana na poziomie 5,1%. W Europie niższą od nas stopę bezrobocia mają tylko Czesi. Trzeba tu dodać, że obecnie w naszym kraju znalazło zatrudnienie około 700 tys. uciekinierów z Ukrainy. W omawianym okresie rząd utrzymywał aktywną politykę inwestycyjną finansowaną przez Państwo, chodzi tu głównie o inwestycje drogowe i w mniejszym stopniu kolejowe. Toteż pomimo rozlicznych trudności wzrastał Produkt Krajowy Brutto.

Konsekwentnie realizowana była i jest polityka prospołeczna. Oczywiście drożyzna redukuje nieco realną wartość dodatkowego wsparcia kierowanego do społeczeństwa, ale w dalszym ciągu ma ono istotne znaczenie dla osób o niskich dochodach. Wymienić tu trzeba sztanदारowe programy: 500+ i trzynastą oraz czternastą emeryturę. Istotnych jest także szereg działań podjętych w 2022 roku mających na celu utrzymanie dla gospodarstw domowych szeregu cen na poziomie z początku roku, np. cen węgla i energii. Dzięki polityce prowadzonej przez koncern PKN Orlen nie mamy dodatkowych spekulacyjnych impulsów zwiększających drożyznę, gdyż cena paliw w Polsce należy do jednych z najniższych w Europie. Do tych działań wspierających społeczeństwo należy także np. utrzymanie zerowej stawki VAT na żywność, co ma obowiązywać także w 2023 roku.

W budżecie na rok 2023 (tabl. 1) wydatki szacowane są na wysokim poziomie, wynoszą 672 543 808 tys. zł. W odniesieniu do przewidywanego PKB w 2023 roku wynosi to 20,27 %, co nie odbiega od wartości tego wskaźnika w ubiegłych latach. Dość wysoki jest także deficyt budżetowy wynoszący 68 000 000 tys. zł. Oznacza to konieczność zaciągnięcia pożyczek od międzynarodowych instytucji finansowych, a po części powiększenie wewnętrznego długu krajowego (obligacje). Jedną z przyczyn wysokiego zwiększenia wydatków Budżetu Państwa, w obecnej sytuacji, jest oczywista. Koniecznością jest znaczące zwiększenie środków finansowych skierowanych na wzmocnienie naszej obronności. W roku 2023 na ten cel przewiduje się kwotę 85 496 947 tys. zł. W roku ubiegłym było to 47 577 454 tys. zł.

Odważę się powiedzieć, że jest to budżet „do przodu”, który powinien przyczynić się do podtrzymania aktywności naszego społeczeństwa.

Na szkolnictwo wyższe i naukę (Dział 730 BP) zaplanowano kwotę 30 740 784 tys. zł (tabl. 2) i jest to o 3 429 089 tys. zł. więcej niż w roku ubiegłym. Gros środków finansowych rozdysponowanych jest według Części 28 BP. W tabelicy 3 przytoczono niektóre pozycje ujęte w Części 28 Dział 730 wg Budżetu Państwa na rok 2022 i 2023. Pracownicy sfery szkolnictwa wyższego liczą, że zwiększenie środków na naukę i szkolnictwo wyższe przełoży się także na oczekiwaną poprawę ich wynagrodzeń.

Janusz Sobieszczański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI

Komunikat z posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

02.12.2022 r.

posiedzenie zdalne

W posiedzeniu Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 23 członków Rady, 2 członków Komisji Rewizyjnej oraz pracownice biura KSN. Posiedzenie miało formę spotkania zdalnego.

Tematy podejmowane podczas obrad:

1. Przynależność do UNI – UNI (Union Network International) jest to międzynarodowa branżowa organizacja związkowa, zrzeszająca związkowców z jednostek badawczo-rozwojowych. KSN przystąpiła do tej organizacji na mocy uchwały podjętej przez Radę KSN NSZZ „Solidarność” 15 listopada 1997 roku.
Jak poinformowała Przewodnicząca Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej kol. A. Białowska-Tejchman, w ostatnich latach KSN nie otrzymuje żadnych informacji dotyczących działań tej organizacji. Skarbnik KSN kol. Maria Sapor przedstawiła informacje związane ze składkami afiliacyjnymi do UNI, która monituje o niezapłacone składki członkowskie mimo, że KSN NSZZ „Solidarność” płaci je regularnie. Ponadto, od kilku lat KSN zgłasza zmiany osób reprezentujących Sekcję jak i liczbę członków, mimo to UNI jednak nie uaktualnia tych danych w formularzu znajdującym się na jej stronie. Dyskutowano o zasadności dalszej przynależności do tej organizacji. W wyniku dyskusji Rada KSN podjęła uchwałę o wystąpieniu z Union Network International. Podjęto także decyzję, że należy przestać do UNI informację o zapłaconych składkach za lata 2020 – 2022, za które UNI upomina się o składki afiliacyjne. W dyskusji głos zabrali: kol. A. Białowska-Tejchman, D. Szczukocki, B. Dołęga, M. Sapor, T. Kulik, J. Piwowońska.
2. Przygotowania do wyborów na następną kadencję 2023 - 2028 – Komisja Wyborcza KSN wystąpiła do Komisji Zakładowych wszystkie niezbędne uchwały wyborcze oraz inne dokumenty związane z wyborami delegatów na WZD KSN. W związku z planowanym w dniach 18-20.05.2023 r. terminem WZD, biuro KSN zebrało oferty z ośrodków, w których potencjalnie można by zorganizować zjazd. Po przeanalizowaniu czterech ofert, najkorzystniejsza oferta wpłynęła z ośrodka Hyrny w Zakopanem, który jest własnością NSZZ „Solidarność”. Niestety w pierwszym dniu, planowanego przez KSN terminu zjazdu, w ośrodku tym nie ma wolnej sali konferencyjnej na 160 osób. Ośrodek Hyrny dysponuje natomiast odpowiednim zapleczem konferencyjnym i bazą noclegową w terminie 25-27.05.2023 r. Po dyskusji Przewodniczący przedstawił Radzie KSN propozycję zmiany uchwały dotyczącej terminu WZD KSN NSZZ „S”. Rada jednogłośnie podjęła uchwałę o zmianie terminu WZD, które odbędzie się w ośrodku Hyrny w Zakopanem w dniach 25-27 maja 2023 r.
3. Sprawa kolejnej nowelizacji ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym – kol. M. Kisilowski przedstawił zakres kolejnej nowelizacji ustawy, którą Sejm przyjął 1 grudnia br. Jest to dalszy ciąg tzw. zmian technicznych. Dwa postulaty zgłoszone przez KSN znalazły się w tej wersji nowelizacji tj. włączenie z głosem doradczym do składu Rad uczelni przedstawicieli związków zawodowych działających w danej uczelni, a także niewliczanie do okresu oceny nauczyciela akademickiego następujących okresów: urlopu związanego z rodzicielstwem, urlopu dla poratowania zdrowia, urlopu bezpłatnego trwającego nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące, odbywania służby wojskowej, pobierania zasiłku chorobowego nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 miesięcy, pobierania świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy. Kolejną dyskusyjną sprawą jest wprowadzenie możliwości pełnienia funkcji promotora pomocniczego przez osobę posiadającą stopień doktora habilitowanego. Inną propozycją bieżącej nowelizacji ustawy jest powrót do poprzedniego limitu wieku tj. 70 lat, powyżej, którego nie będzie możliwości sprawowania funkcji kierowniczych. Obecnie limit ten to 67 lat. W dyskusji zaproponowano rozważenie możliwości zgłoszenia kadencyjności pełnienia funkcji kierowniczych

oraz rozwiązania systemowego polegającego na tym, że dana osoba może pełnić funkcję kierowniczą w uczelni, jeśli jest to jej podstawowe miejsce pracy. W dyskusji głos zabrali: kol. M. Kisilowski, B. Dołęga, A. Młynarczykowska, D. Szczukocki, J. Jezierski, A. Tejchman-Białowolska, J. Kaczor, M. Sapor, A. Zawadzki, A. Nieróbca, A. Ziomek, M. Kaczyńska, I. Jędrychowska.

4. Projekt nowego Rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora – kol. B. Dołęga poinformował, że został ogłoszony projekt Rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora. Względem tego wynagrodzenia kształtowane są minimalne wynagrodzenia pozostałych grup pracowników – nauczycieli akademickich. W projekcie kwota ta wynosi 7210 zł, co jest dwukrotnością minimalnego wynagrodzenia w kraju. KSN negatywnie zaopiniowała tą propozycję ponieważ jest ona niezgodna z ustaleniami ze stroną ministerialną, podjętymi w 2018 r. podczas przyjmowania nowej ustawy zwanej U2. W opinii KSN znalazła się propozycja podwyższenia minimalnego wynagrodzenia profesora do trzykrotności planowanego od 1 czerwca 2023 r. minimalnego wynagrodzenia tj. do kwoty 10815 zł. Ponadto zdaniem KSN kwota ta powinna rosnać każdego roku zgodnie z waloryzacją wynagrodzenia minimalnego. W dyskusji zwrócono też uwagę na potrzebę zwrócenia się do Rektora o podanie kwoty potrzebnej na podwyższenie wynagrodzeń pracowników w związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia w gospodarce od 1 stycznia 2023 r. oraz liczby pracowników, którzy będą objęci podwyższeniem ich wynagrodzeń do płacy minimalnej. W dyskusji głos zabrali: kol. M. Kisilowski, B. Dołęga, A. Zawadzki, D. Szczukocki, A. Młynarczykowska, M. Sapor, M. Kaczyńska
5. Komunikaty:
  - a) Przewodniczący poinformował, że od poprzednich obrad Rady odbyło się kilka posiedzeń Komisji Sejmowych w sprawach szkolnictwa wyższego i nauki. Przedstawiciele KSN brali udział w każdym z posiedzeń tych komisji.
  - b) W dniu 4 października odbyło się spotkanie w Kancelarii Prezydenta z doradcą Prezydenta prof. Andrzejem Waśko. W spotkaniu udział wzięli Przew. KSN D. Szczukocki, kol. M. Kisilowski oraz J. Srebrny. Rozmowa dotyczyła finansowania wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego i nauki. KSN chce zainteresować problemami niskich wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym i nauce Prezydenta RP.
  - c) W dniu 3 listopada br. odbyło się kolejne szkolenie organizowane przez KSN pt. Język jako narzędzie pracy w szkolnictwie wyższym.
  - d) W dniach 24 i 25 listopada odbyło się posiedzenie plenarne KRASP w Poznaniu. Ze strony KSN udział wzięli kol. D. Szczukocki oraz kol. B. Dołęga. Do najważniejszych spraw poruszanych na tym spotkaniu zaliczyć należy: zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym i nauce (informacja powyżej), zmianę rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora (patrz wyżej) wejdzie od 1 stycznia 2023 r. oraz informację o środkach na podwyżki w wysokości 7,8%, które są zarezerwowane od stycznia 2023 r. Przedstawiciele Ministerstwa poinformowali, że w listopadzie 2022 r. uczelnie otrzymały kolejny wzrost subwencji (poza wzrostem o 4,4% w październiku) m.in. na pokrycie podwyższonych kosztów za energię elektryczną, ale również na podniesienie potencjału badawczego uczelni (pracownicy są potencjałem uczelni, a więc z tych środków mogą być realizowane podwyżki wynagrodzeń).
  - e) W Białymstoku, w dniu 28 listopada odbyło się spotkanie Komisji Zakładowych „Solidarności” uczelni wyższych z Regionu Podlaskiego z przedstawicielami MEiN. KSN reprezentował kol. M. Kisilowski. Spotkanie dotyczyło przedstawienia problemów funkcjonowania szkolnictwa wyższego po wprowadzeniu w 2018 r. ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym.
  - f) KSN NSZZ „S” wystosowała pismo do Komisji Krajowej, na ręce przew. Piotra Dudy, w sprawie obecności przedstawicieli KSN w Rządowym Zespole ds. finansowania oraz wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym i nauce. KSN wskazuje dwie osoby do tego zespołu: Przew. KSN kol. D. Szczukockiego oraz zastępcę kol. B. Dołęgę. Jak dotąd KSN nie otrzymała odpowiedzi na to pismo.
  - g) Kol. M. Kisilowski został nominowany na kolejną kadencję rzecznikiem dyscyplinarnym przy Ministrze Edukacji i Nauki.

- h) Kol. A. Białowolska-Tejchman przewodnicząca Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej poinformowała, że KSN otrzymała propozycje nawiązania umowy ze związkami zawodowymi, odpowiednikami KSN, z Estonii i z Francji.
- i) Kol. K. Pszczółka poinformował, że 8 grudnia br. odbędzie się kolejne szkolenie, które będzie dotyczyło odliczania od podatku dochodowego w roku 2022 składki członkowskiej na związek zawodowy oraz opracowywanych przepisów w Kodeksie Pracy dotyczących pracy zdalnej.
- j) Kol. K. Pszczółka poinformował, że Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Edukacji i Nauki prawomocnie umorzyła postępowanie dyscyplinarne wobec profesor Ewy Budzyńskiej z Uniwersytetu Śląskiego.

6. Sprawy różne i wolne wnioski

- a) Kol. J. Kaczor przedstawił stanowisko Regionalnej Sekcji Nauki (Region Podkarpacki) skierowane do Ministra EIn w sprawie zmian ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym, które przywrócić samorządność uczelni i organy kolegialne. W wyniku dyskusji Przewodniczący zaproponował, aby to stanowisko Sekcja Regionalna wysłała według swojej autonomicznej decyzji, ponieważ w dyskusji pojawiło się wiele uwag co do treści i sformułowań zawartych w tym stanowisku. Prezydium KSN śledzi kolejne zmiany w ustawie i przesyła propozycje zmian, jednak jak dotąd obecne kierownictwo ministerstwa realizuje tylko tzw. korekty techniczne.

Opracowanie: M. Sapor, M.Kaczyńska

Komunikat z posiedzenia Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” 28.11.2022 r. posiedzenie zdalne

W posiedzeniu Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 12 członków Prezydium, 2 członków Komisji Rewizyjnej oraz pracownice biura KSN. Posiedzenie miało formę spotkania zdalnego.

Tematy podejmowane podczas obrad Prezydium:

1. Sprawy finansowe – skarbnik KSN kol. Maria Sapor przedstawiła problemy finansowe związane ze składkami afiliacyjnymi do międzynarodowych organizacji związkowych. Szczególnie dotyczy to UNI, z której otrzymujemy informacje o niezapłaceniu składek członkowskich. KSN NSZZ „Solidarność” płaci regularnie składki zarówno do ETUCE jak i do UNI. Dyskutowano o zasadności dalszej przynależności do tej organizacji ponieważ oprócz żądania zapłacenia składek, organizacja ta nie wykazuje żadnej aktywności. W wyniku dyskusji postanowiono rekomendować Radzie KSN wystąpienie z tej organizacji. Podjęto także decyzję, że na wstępie należy przesłać informacje do UNI o zapłaconych składkach za lata 2020 – 2022, za które UNI upomina się o składki afiliacyjne. W dyskusji głos zabrali: kol. Aniela Tejchman-Białowolska, D. Szczukocki, B. Dołęga, T. Kulik, I. Jędrychowska.
2. Przygotowania do wyborów na następną kadencję 2023 - 2028 – Komisja Wyborcza KSN wysłała do Komisji Zakładowych wszystkie niezbędne uchwały wyborcze oraz inne dokumenty potrzebne do przeprowadzenia wyborów delegatów na WZD KSN. W związku z planowanym w dniach 18-20.05. 2023 r. terminem WZD, biuro KSN zebrało oferty z ośrodków, w których potencjalnie można by zorganizować zjazd. Po przeanalizowaniu czterech ofert, najkorzystniejsza oferta wpłynęła z ośrodka Hyrny w Zakopanem, który jest własnością NSZZ „Solidarność”. Niestety, w planowanym przez KSN terminie zjazdu, w pierwszym dniu nie ma wolnej sali konferencyjnej na 160 osób. Natomiast ośrodek ten dysponuje interesującą nas bazą w terminie 25-27.05.2023. W tej sytuacji zdecydowano rekomendowanie Radzie zmianę uchwały dotyczącej terminu WZD KSN NSZZ „S” na 25-27 maja 2023 r.

3. Propozycja nowego Rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora oraz nowelizacja ustawy U2 – kol. B. Dołęga poinformował, że został ogłoszony projekt Rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora. Względem tego wynagrodzenia kształtowane są minimalne wynagrodzenia pozostałych grup pracowników – nauczycieli akademickich. W projekcie kwota ta wynosi 7210 zł, co jest dwukrotnością minimalnego wynagrodzenia w kraju. KSN nie może zgodzić się na taką propozycję ponieważ jest ona niezgodna z ustaleniami ze stroną ministerialną podjętymi w 2018 r. podczas przyjmowania nowej ustawy zwanej U2. W opinii KSN znajdzie się propozycja podwyższenia minimalnego wynagrodzenia profesora do trzykrotności planowanego od 1 czerwca 2023 r. minimalnego wynagrodzenia tj. do kwoty 10 815 zł. Ponadto, zdaniem KSN, kwota ta powinna rosnąć każdego roku zgodnie z waloryzacją wynagrodzenia minimalnego.

W kolejnej nowelizacji ustawy proponuje się powrót do poprzedniego wieku tj. 70 lat, powyżej, którego nie będzie możliwości zajmowania stanowisk kierowniczych. Obecnie jest to 67 lat. W dyskusji, zaproponowano, że jeśli ten wiek zostanie wprowadzony, to z zastrzeżeniem, że dana osoba może zajmować stanowisko kierownicze jeśli nie pobiera świadczenia emerytalnego.

4. Sprawa kolejnej nowelizacji ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym – kol. B. Dołęga przedstawił zakres kolejnej nowelizacji ustawy, którą Sejm przyjął 1 grudnia br. Zaledwie dwa postulaty zgłoszone przez KSN znalazły się w tej wersji nowelizacji: włączenie do składu Rady uczelni przedstawicieli związków zawodowych działających w danej uczelni z głosem doradczym, a także niewliczanie do okresu oceny nauczyciela akademickiego okresów: urlopu związanym z rodzicielstwem, urlopu dla poratowania zdrowia, urlopu bezpłatnego trwającego nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące, odbywania służby wojskowej, pobierania zasiłku chorobowego nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 miesięcy, pobierania świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy. Pozostałe postulaty KSN nie zostały uwzględnione, ponieważ nie są materialem tej nowelizacji. W dyskusji głos zabrali: kol. M. Kisilowski, M. Sapor, D. Szczukocki, T. Kulik, I. Jędrychowska, A. Tejchman-Białowska.

5. Komunikaty:

- i) Przewodniczący poinformował, że w czasie od ostatniego posiedzenia Prezydium odbyło się kilka posiedzeń Komisji Sejmowych w sprawach szkolnictwa wyższego i nauki. Przedstawiciele KSN brali udział w każdym posiedzeniu tych komisji.
- ii) W dniu 4 października odbyło się spotkanie w Kancelarii Prezydenta z doradcą Prezydenta prof. A. Waśko. W spotkaniu udział wzięli Przew. KSN D. Szczukocki, kol. M. Kisilowski oraz J. Srebrny. Rozmowa dotyczyła finansowania wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego i nauki. KSN chce zainteresować problemami niskich wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym i nauce Prezydenta RP.
- iii) W dniu 3 listopada odbyło się kolejne szkolenie organizowane przez KSN pt. Język jako narzędzie pracy w szkolnictwie wyższym.
- iv) W dniach 24 i 25 listopada odbyło się posiedzenie plenarne KRASP w Poznaniu. Ze strony KSN udział wzięli kol. D. Szczukocki oraz kol. B. Dołęga. Do najważniejszych spraw poruszanych na tym spotkaniu zaliczyć należy: środki na podwyżki w wysokości 7,8% są zarezerwowane od stycznia 2023 r., zmiana rozporządzenia o minimalnym wynagrodzeniu profesora (patrz wyżej) wejdzie od 1 stycznia 2023 r., w listopadzie 2022 r. uczelnie otrzymały kolejny wzrost subwencji (poza wzrostem o 4,4% w październiku) min. na pokrycie podwyższonych kosztów za energię elektryczną, ale również na podniesienie potencjału badawczego uczelni (pracownicy są potencjałem uczelni, a więc z tych środków mogą być realizowane podwyżki wynagrodzeń).
- v) Kol. I. Jędrychowska (uczelnie medyczne) poinformowała o wysuwanych ze środowiska medycznego propozycjach spotkania w Ministerstwie Zdrowia. Przed takim spotkaniem uczelnie medyczne powinny zgłosić występujące problemy, w celu merytorycznego przygotowania spotkania.

- vi) Kol. K. Pszczołka poinformował, że Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Edukacji i Nauki prawomocnie umorzyła postępowanie dyscyplinarne wobec profesor Ewy Budzyńskiej z Uniwersytetu Śląskiego.
- vii) Kol. K. Pszczołka poinformował, że kolejne szkolenie odbędzie się 8 grudnia i będzie dotyczyło odliczania składki członkowskiej na związek zawodowy od podatku dochodowego w roku 2022 oraz opracowywanych przepisów dotyczących pracy zdalnej.
- viii) W dniu 28 listopada br. odbyło się w Białymstoku spotkanie Komisji Zakładowych „Solidarności” Regionu Podlaskiego z przedstawicielami MEiN. KSN reprezentował kol. M. Kisilowski. Spotkanie dotyczyło przedstawienia problemów funkcjonowania szkolnictwa wyższego po wprowadzeniu w 2018 r. ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym.
- ix) Planowane jest powołanie zespołu roboczego do spraw finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. KSN wskazuje dwie osoby do tego zespołu: Przew. KSN kol. D. Szczukockiego oraz zastępcę kol. B. Dołęgę.
- x) Kol. M. Kisilowski został nominowany na kolejną kadencję rzecznikiem dyscyplinarnym przy Ministrze Oświaty i Nauki.

Opracowanie: M. Sapor, B. Dołęga

AKTUALNE ZAGADNIENIA I ZMIANY W PRZEPISACH – SZKOLENIE ONLINE

AKTUALNE ZAGADNIENIA I ZMIANY W PRZEPISACH

DR AGNIESZKA LENARTOWICZ-ŁYSIK

08.12.2022

GODZ. 9:00-11:00

szkolenie online - platforma ZOOM

[ZAREJESTRUJ SIĘ](#)

- ODLICZANIA SKŁADKI CZŁONKOWSKIEJ NA ZWIĄZEK ZAWODOWY OD PODATKU DOCHODOWEGO ZA ROK 2022
- PRACA ZDALNA, NAJNOWSZE PRZEPISY - DOBRE I ZŁE PRAKTYKI PRACODAWCÓW

8. grudnia 2022 r. odbyło się zdalne szkolenie : **AKTUALNE ZAGADNIENIA I ZMIANY W PRZEPISACH**

- Odliczania składki członkowskiej na związek zawodowy od podatku dochodowego za rok 2022
- Praca zdalna, najnowsze przepisy - dobre i złe praktyki pracodawców

Szkolenie było bezpłatne i kierowane tylko do członków organizacji związkowych funkcjonujących na uczelniach wyższych i instytutach badawczych w Polsce, zrzeszonych w Krajowej Sekcji Nauki. Szkolenie poprowadziła dr Agnieszka Lenartowicz-Łysik, trener związkowy, zawodowo związana od 2008 roku z Regionem Śląsko-Dąbrowskim NSZZ „Solidarność”. Jest autorem lub współautorem kilku publikacji, w tym: „Rokowania zbiorowe. Praktyczne aspekty, dobre praktyki” [współaut., 2014], „Współczesne wyzwania dla NSZZ „Solidarność” jako partnera dialogu społecznego” [współaut.], w: „Współczesne wyzwania dla partnerów społecznych”, 2010]; „Zagrożenia psychospołeczne jako przedmiot rokowań zbiorowych” [w: „Stres: różne perspektywy, nowe wyzwania”, współred., 2015]. Od 2015 pełni funkcję Przedstawiciela Prezydenta RP w Radzie Dialogu Społecznego. Prywatnie mama 17-letniej Zuzi z niepełnosprawnością intelektualną.

STANOWISKO

**Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Środkowowschodniego
NSZZ „Solidarność”
listopad 2022 roku
w sprawie: przywrócenia demokracji akademickiej**

Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* zwana popularnie „Ustawą Gowina” wdrażana od 2019 roku pozbawiła społeczność uczelni wyższych demokracji akademickiej likwidując kolegialne (wybierane demokratycznie) rady wydziałów i rady instytutów. Także wybory do senatów uczelni są ułomne, gdyż zgłoszonych przez społeczność akademicką kandydatów na rektora może nie dopuścić do udziału w wyborach ustępujący senat uczelni.

Wybory Rad uczelni są pozbawione minimalnych zasad demokracji, a ich rola mało określona. O te niezbywalne prawa demokracji akademickiej NSZZ „Solidarność” domagał się w latach 1980/1981. Niestety ustawa Gowina te prawa zlikwidowała albo wypaczyła.

Senaty stały się ciałami doradczymi, a nie decyzyjnymi Uczelni. W Senatach nie uczestniczą obligatoryjnie dziekani, którzy odpowiadają za dydaktykę czyli zakres studiów, a co za tym idzie jakość absolwentów Uczelni. Prorektorzy, którzy pełnią zasadnicze funkcje kierownicze na uczelniach są gośćmi Senatów bez prawa głosowania.

Ocena poziomu naukowości (ewaluacja) odbywa się w oparciu o coraz to nowe, zmieniane zasady i czasopisma, co wywołuje zaniepokojenie i dezorientację pracowników i kierowników katedr.

Brak możliwości finansowania badań z puli finansów uczelni powoduje zanik badań w Katedrach, które nie mają grantów. Zamiera chęć wyjazdów, wymiany z zagranicą.

Struktura awansów i model kariery akademickiej doprowadza do odwrócenia piramidy (więcej profesorów, profesorów uniwersyteckich niż pracowników pomocniczych, adiunktów, asystentów). Ustawa Gowina zupełnie zaniedbuje pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, szczególnie techników, pracowników inżynieryjno- i naukowo-technicznych. W połączeniu z niskimi zarobkami, sytuacja ta generuje zapaść i straty kadrowe brzemiennie w skutkach dla nauki polskiej i szkolnictwa wyższego.

Stanowisko to i uwagi kierujemy do Ministerstwa Nauki i Edukacji w celu jak najrychlejszej zmiany ustawy, aby wartości demokracji akademickiej zostały przywrócone.

Józef Kaczor
Przewodniczący RSN

**My,
przedstawiciele Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność” uczelni krakowskich,**

zwracamy się do Ministerstwa Edukacji i Nauki z następującymi postulatami:

1. Wnosimy o dotrzymanie obietnicy wicepremiera Rządu RP z roku 2018, dawanej wielokrotnie publicznie i w rozmowach kuluarowych z Krajową Sekcją Nauki NSZZ „Solidarność”, podwyższenia wynagrodzeń pracowni-czych o 30%w ciągu trzech lat (2019 – 2022). Miała to być swoista premia za zgodę środowiska na przeprowadze-nie kontrowersyjnej reformy szkolnictwa wyższego. Jak wiadomo, obietnica nie została dotrzymana. Dotychczas zrealizowano jedynie wzrost o 17,4%, a tymczasem gwałtownie wzrosła inflacja i następuje znaczny realny spadek dochodów.
2. Apelujemy o systemowy wzrost nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe oraz na wynagrodzenia pracowników – środki na wynagrodzenia powinny być oddzielone w subwencji od pozostałych nakładów. Rektorzy mając ogromną władzę przeznaczają subwencję na inne cele niż wynagrodzenia.
3. Apelujemy o dokonanie poważnych zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym, w tym zmierzających do przywró-cenia kolegialnej samorządności w uczelniach wyższych, w tym likwidacji zarządzania jednoosobowego. Szczegól-nie w tym zakresie ustawa nie sprawdza się – tworzy się swoista dyktatura, zarządzanie korporacyjne. To nie sprzyja rozwojowi nauki.
4. Wnosimy o rozluźnienie sztywnego połączenia listy czasopism z dyscyplinami naukowymi. W przypadku zespołów wielodyscyplinarnych istnieją duże trudności w znalezieniu czasopism, które byłyby odpowiednie dla wszystkich autorów należących do różnych dyscyplin.
5. Apelujemy o zrównanie wysokości odpisów na nagrody rektora dla nauczycieli akademickich (2%) i dla pozosta-łych pracowników uczelni (1%). Odpis na nagrody powinien być jednakowy dla wszystkich pracowników i wynosić 2% planowanych wynagrodzeń.
6. Wnosimy o odmrożenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych i określenie go w odniesieniu do aktualnego funduszu przeznaczonego na wynagrodzenia.
7. Apelujemy o jednoznaczne wskazanie w zapisach ustawy, że kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich nie mogą być takie same jak kryteria ewaluacyjne dla dyscyplin.

Uczestnicy spotkania z ministrem Bernackim w dniu 05.12.2022.:

Z Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”: Akademii Górniczo-Hutniczej: Maria Sapor;

Z Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Krakowskiej: Jacek Wojs (przewodniczący);

Z Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Jagiellońskiego: Janusz Drebot, Franciszek Gajewski, Hu- bert Harańczyk, Leszek Kowanetz, Edward Malec, Jarosław Mikulski, Ewa Niewitała, Tomasz Panz, Piotr Passowicz, Piotr Witkowski, Małgorzata Rachwalska, Marek Sawicki, Jerzy Serwacki (przewodniczący), Tomasz Strojny, Barba- ra Suchoń-Chmiel, Tomasz Szatkowski, Dorota Żołnierczyk;

Z Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Rolniczego: Joanna Stabryła (przewodnicząca), Barbara Tombarkiewicz (z-ca przewodniczącej) i Krzysztof Pawlak (członek Komisji Rewizyjnej).

Notatka ze spotkania z wiceministrem Ministerstwa Edukacji i Nauki profesorem Włodzimierzem Bernackim, pełnomocnikiem rządu ds. wdrażania reformy systemu edukacyjnego, 05.12.2022.

Spotkanie odbyło się z inicjatywy Kolegi Edwarda Malca, członka Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność. Miejsmem spotkania była sala „Refektarz” w budynku Wydziału Prawa przy ulicy Olszewskiego 2. Spotkanie rozpoczęło się o godzinie 9:30. Na spotkaniu obecnych było kilkunastu członków Komisji Zakładowej, a także przedstawiciele Komisji Solidarności z AGH (dwie osoby), Uniwersytetu Rolniczego (dwie osoby) i Politechniki Krakowskiej (jedna osoba). Po powitaniu Gościa przez Przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” dr Jerzego Serwackiego. Pan wiceminister Bernacki rozpoczął swoje wystąpienie od zwrócenia uwagi na fakt trudnych lat – od roku 2020 do chwili obecnej. Na te trudności składały się czynniki zewnętrzne (pandemia, teraz wojna za naszą wschodnią granicą) ale i mało przychylne nastawienie do działań Ministerstwa wyrażane przez KRASP oraz środowiska studenckie, spotęgowane kontrowersjami wokół tzw. ustawy 2.0 firmowanej przez ówczesnego wicepremiera Jarosława Gowina. W ramach korekty niektórych rozwiązań przewidzianych w tej ustawie podjęto prace nad ulepszeniem procesu ewaluacji uczelni – tak, by zlikwidować paradoksy jakie wynikły ze znajdowania sposobów na podniesienie punktacji ewaluacyjnej (np. według obecnych ocen Politechnika Warszawska przoduje w filozofii i prawie). Prace nad ulepszeniem algorytmów ewaluacji mają zakończyć się w marcu. W zamyśle bardziej promowane mają być jednostki, które promują znaczącą liczbę doktorów i doktorów habilitowanych – co wskazuje na uczelnie, które dbają o rozwój kadry. Ponadto trwają prace nad wdrażaniem nowych dyscyplin (wprowadzono ich osiem) – tak, by jednostki, które zgłoszą akces do tych dyscyplin nie musiały czekać do następnej ewaluacji by zdobyć uprawnienia do powoływania szkół doktorskich i nadawania stopni naukowych. Planowane są również prace, które pozwoliłyby zmienić obecnie przyjęty ustrój uczelni niepokojąco zbliżony do monarchii absolutnej. Rozważa się np. zmodyfikowanie roli rad uczelni – by nieco zmniejszyć ich rolę w powoływaniu Rektora. Kolejną trudnością, z jaką zmagają się Ministerstwo to wypracowanie jednolitych i skutecznych środków do walki z plagiatami. Pan Minister Bernacki zapowiedział także, że od stycznia 2023 zrealizowana będzie podwyżka – jednak na pewno nie taka jaka była kiedyś obiecana w rozmowach.

Kolega Edward Malec przedstawił dane dotyczące finansowania Uniwersytetu Jagiellońskiego porównując je z podobnej wielkości uniwersytetami w Niemczech (Uniwersytet Goethego we Frankfurcie) i w Korei Południowej (Uniwersytet w Seulu). Z zestawienia tego wynika, że referencyjne uniwersytety dysponują budżetami około trzykrotnie wyższymi niż Uniwersytet Jagielloński. Różnice te biorą się prawdopodobnie z zupełnie innego poziomu nakładów na innowacje i badania - publicznych i prywatnych, głównie wielkiego przemysłu – w Polsce 1.4% PKB, w Niemczech ponad 2.5% PKB a w Korei blisko 5% PKB. Sytuację dodatkowo pogarsza fakt słabej współpracy uniwersytetów polskich z przemysłem, która – jak podkreślił później w swojej odpowiedzi minister Bernacki – wynika głównie z tego, że wielki przemysł ma zagranicznych właścicieli i przemysłowe instytuty badawcze znajdują się za granicą, a nie w Polsce. Jest to zaszłość, która sięga lat 1990-tych; podczas prywatyzacji przemysłu nie zobowiązano nowych właścicieli do lokowania swoich instytutów badawczych w Polsce. Kolega Malec podkreślił, że w latach 2015-2021 budżet UJ wzrósł o 1/3, tymczasem zarobki zasadnicze pracowników wzrosły średnio o około 10% (najmniej w grupie profesorów – około 6%, więcej w grupie asystentów – o około 20%).

W dyskusji jaka wywiązała się po wystąpieniu Pana Ministra zwrócono uwagę na fakt, że obecna płaca profesora (podstawa) jest około dwukrotnie wyższa od płacy minimalnej, a asystenci mają zarobki tylko nieznacznie powyżej płacy minimalnej. Rząd AWS uchwalił ponad 20 lat temu (a rząd SLD to zrealizował!), że wynagrodzenie profesora ma być trzykrotnie wyższe od średniej płacy...

Koleżanka Maria Sapor z AGH podkreśliła, że obecny stan prawny pozwala na wstępowanie organizacji związkowych w spór zbiorowy z rektorem. Może to pozwolić na uniknięcie sytuacji takiej jak na UJ, gdy subwencja ministerialna i przychody uczelni rosną znacznie szybciej niż płace pracowników.

Pani Ewa Niewitała poruszyła sprawę naliczania funduszu socjalnego – obecnie liczony jest on na podstawie funduszu płac z roku 2018. Pani Niewitała postuluje, by naliczać ten fundusz od funduszu z roku poprzedzającego rok bieżący, a najdalej w oparciu o dane sprzed dwóch lat.

Tomasz Panz z WBBiB UJ poprosił o zmianę ustawy by naliczać równy odpis na nagrody Rektora w grupie nauczycieli i nienauczycieli. Obecnie jest to odpowiednio 2% funduszu płac i 1% funduszu płac odpowiednich grup. Postulowane jest po 2% w każdej z grup. Kolejny problem to stypendia NAWA dla cudzoziemców. Cudzoziemcy dostają od Rządu stypendia na życie, ale regulamin stypendialny nie przewiduje zapłaty czesnego, a uczelnie zobowiązane są do zwalniania cudzoziemców objętych tym programem stypendialnym z wszelkich opłat. Postulowane jest zapewnienie stypendium, które mogłoby opłacić czesne za kształcenie by zrekompensować koszty kształcenia ponoszone przez jednostki prowadzące studia.

Koleżanki z UR zwróciły uwagę na stosowanie takich samych kryteriów do oceny pracowników jakie są używane do ewaluacji jednostek naukowych – podano konkretny przykład związany z liczeniem publikacji wieloautorskich. Sięga się do takich rozwiązań, chociaż teoretycznie są one niedopuszczalne.

Goście z AGH zwrócili uwagę, że subwencja powinna zapewniać przynajmniej koszty stałe – energię elektryczną i ogrzewanie budynków uczelnianych.

Kolega Malec na zakończenie dyskusji zapowiedział sformułowanie petycji od uczelnianych organizacji związkowych „Solidarności”, która przesłana zostanie na ręce Ministra w ciągu kilku najbliższych dni. Minister ucieszył się z tej zapowiedzi i wyraził chęć dalszych spotkań.

Notował Tomasz Panz przy współpracy z Januszem Drebotem, uzupełnił Edward Malec
Kraków, piąty-szósty grudnia 2022

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

<https://www.solidarnosc.org.pl/>

Zmarł Jan Ludwiczak, przewodniczący Solidarności kopalni Wujek w 1981 roku

ot. Śląskie Centrum Wolności i Solidarności

W środę 11 stycznia, w wieku 86 lat zmarł Jan Ludwiczak – w 1981 r. przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w KWK „Wujek”. To w jego obronie, gdy został zatrzymany przez milicję w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r., wybuchł strajk w kopalni, zakończony pacyfikacją i śmiercią 9 górników.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w sobotę (14 stycznia). Rozpoczną się o godz. 10.00 w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Katowicach-Brynowie. Pochowany zostanie na cmentarzu w Panewnikach Starych w Katowicach.

Pochodził z Pecnej k. Poznania, gdzie urodził się 1 maja 1937 r. W stolicy Wielkopolski ukończył Zasadniczą Szkołę Kolejową (w 1954 r.). W czerwcu 1956 r. uczestniczył w demonstracji w Poznaniu, za co został zatrzymany przez milicję i przesłuchiwany w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej.

W kopalni „Wujek” w Katowicach pracował od 1965 aż do emerytury w 1990 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego, nocą 12/13 grudnia 1981 r., do jego mieszkania przyjechali milicjanci, którzy po rozbiciu drzwi zatrzymali Jana Ludwiczaka. Został internowany i przebywał w Ośrodkach Odosobnienia w Jastrzębiu-Szerokiej, Uhercach, Załężu k. Rzeszowa, Nowym Łupkowie i Katowicach. Był uczestnikiem buntu internowanych w Załężu i 5-dniowej głodówki w Uhercach. Z internowania został zwolniony 23 grudnia 1982 r., po czym w pracy został przeniesiony na niższe stanowisko.

W styczniu 1989 r. był przewodniczącym Tymczasowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w KWK „Wujek”. W latach 1990-1992 należał do NSZZ „Solidarność”-80.

Jan Ludwiczak został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2007) i Krzyżem Wolności i Solidarności (2015).

Źródło: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności

Piotr Duda o emeryturach stażowych: Jeżeli nie wejdą w życie to będzie porażka, ale nie Solidarności tylko Zjednoczonej Prawicy w wyborach

19.01.2023 19:36

– Jeżeli emerytury stażowe nie wejdą w życie to będzie porażka, ale nie Solidarności tylko Zjednoczonej Prawicy w wyborach parlamentarnych. PiSu nie stać na to, żeby te wybory przegrać. Jeśli chcą mówić o tym, że są wiarygodni to muszą usiąść i prowadzić dialog z nami na komisji sejmowej – mówił Piotr Duda, szef “S” na antenie TVP3 Kraków.

W czwartek 19 stycznia przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ “Solidarność” Piotr Duda był gościem programu “Tematy dnia” w TVP3 Kraków.

Szef “S” pytany był o to, czy jest zwolennikiem wyższych podatków dla najbogatszych.

– Zgadza się z tym, kto więcej zarabia powinien płacić większe podatki, czyli dzielić się tym dobrem, które zostało przez nich wypracowane. Tak jak zawsze “S” mówi - i mówiliśmy to każdemu rządowi- że powinien być większy próg dla tych którzy zarabiają najwięcej. Dziwię się tym, którzy dużo zarabiają a chcą płacić mniej podatków. Ja uważam osobiście, że powinien być także trzeci próg. Jesteśmy usatysfakcjonowani, że Ci którzy zarabiają najmniej płacą 12 proc. A tak faktycznie kwota wolna, która wpisaliśmy z prezydentem Dudą do naszej umowy programowej została zwiększona do 30 tys. złotych. To dla nas wielki sukces, bo chodzi o to, żeby Ci którzy najmniej zarabiają płacili tych podatków jak najmniej – odpowiedział szef “S”.

Podwyżki w budżetówce

– Solidarność nie odpuszcza, tak jak nie odpuściliśmy kwestii wieku emerytalnego, który rząd PO-PSL podwyższył. Mówiliśmy wtedy “i tak wygramy” i Solidarność zwyciężyła, wiek emerytalny został przez rząd Zjednoczonej Prawicy obniżony do poziomu sprzed reformy. Powstał zarządzeniem premiera Morawieckiego zespół roboczy złożony z przedstawicieli Rządu i Solidarności. Rozmawiamy na temat podwyżek w szerokorozumianej sferze finansów publicznych. Uważamy, że podwyżka na poziomie 7,8 proc. jest niewystarczająca, bo te wynagrodzenia będą nam się spłaszczać. My proponujemy 20 proc. i czekamy, żeby rząd coś zaproponował. Nie może być tak, że rząd tylko nam komunikuje, bo to nie są negocjacje. Negocjacje są wówczas, gdy spotykamy się w połowie drogi – zaznaczył Piotr Duda.

– Mam nadzieję, że pod koniec marca wypracujemy rozwiązania, które usatysfakcjonują nie tylko nauczycieli i szeroko pojętą sferę finansów publicznych, ale także odmrożą wskaźnik, od którego oblicza się Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – dodał.

Emerytury stażowe

– Jeżeli nie wejdą w życie to będzie porażka, ale nie Solidarności tylko Zjednoczonej Prawicy w wyborach parlamentarnych. PiSu nie stać na to, żeby te wybory przegrać. Jeśli chcą mówić o tym, że są wiarygodni to muszą usiąść i prowadzić dialog z nami na komisji sejmowej – podkreślił Piotr Duda.

Gdzie jest największa blokada? – dopytywał prowadzący.

– Blokada jest polityczna. (...) Prezes Kaczyński mówi: musicie jeszcze trochę poczekać. Nie, my czekać już nie będziemy. Czekamy ponad 7 lat – zaznaczył przewodniczący NSZZ “Solidarność”.

“Dziwię się tym pseudo-przedsiębiorcom”

– Dziwię się tym pseudo-przedsiębiorcom, szczególnie tym wielkim korporacjom, które w swoich krajach sklepy mają zamknięte a u nas kombinują – mówił Piotr Duda.

– Może zapytajmy Polaków, czy są za tym, aby tydzień roboczy był od poniedziałku do niedzieli? – pytał przewodniczący “S”.

Na koniec Piotr Duda został zapytany, czy planuje kandydować w przyszłości do polskiego parlamentu.
– Do polityki nigdy nie pójdę. Nie byłem, nie jestem i nie będę w żadnej partii politycznej i nigdy nie będę zasiadał w parlamencie, czy to w izbie niższej czy wyższej – podkreślił przewodniczący “S”.

Część zmian w Kodeksie pracy budzi poważne zastrzeżenia związku

wtorek, 17 stycznia 2023

Projekt nowelizacji Kodeksu pracy uwzględniający pracę zdalną przeszedł już przez Sejm i Senat. 13 stycznia posłowie odrzucili poprawki Senatu. Nowela wejdzie w życie po podpisaniu jej przez prezydenta. Nowe przepisy stanowią połączenie dotychczasowych regulacji w sprawie telepracy i zapisów dotyczących pracy zdalnej, które znalazły się w ustawie wprowadzonej podczas COVID-19. Niestety, w trakcie prac legislacyjnych nad pracą zdalną nie wzięto pod uwagę opinii reprezentatywnych central związkowych. – Część zapisów budzi nasze poważne zastrzeżenia – mówi dr Anna Reda-Ciszewska, ekspertka NSZZ „Solidarność”.

Jak zaznacza, po wejściu zmian w życie z Kodeksu pracy zniknie pojęcie telepracy, a zaczną obowiązywać trzy formy pracy zdalnej: całkowita, częściowa i okazjonalna. Przy czym, wprowadzeniu pracy zdalnej całkowitej „Solidarność” była przeciwna. W ocenie „S” taka forma pracy może się wiązać z poważnymi zagrożeniami dla pracownika. Może np. dojść do sytuacji, w której w ogóle nie będzie on widział swojego pracodawcy i nie będzie miał z nim kontaktu. W ocenie związkowców, na ten rodzaj pracy zdalnej należało nałożyć pewne ograniczenia. – Np. całkowita praca zdalna mogłaby być wprowadzana na podstawie Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Oczywiście o szczegółowych rozwiązaniach mogliśmy jeszcze rozmawiać – mówi dr Reda-Ciszewska.

Kolejna sprawa, którą w ocenie związkowców należało uregulować w nieco inny sposób, dotyczy kosztów pracy zdalnej. W nowelizacji Kodeksu pracy zaznaczono, że będzie je ponosił pracodawca, ale szczegóły mają być doprecyzowywane w przepisach wewnątrzzakładowych. – Pojawiają się wątpliwości, czy jest to rozwiązanie, które odpowiednio zabezpiecza interesy pracowników – dodaje ekspertka. Jej zdaniem, w Kodeksie pracy powinny się znaleźć minimalne regulacje dotyczące kosztów pracy zdalnej ponoszonych przez pracodawcę. Mogłyby być one podobne np. do zapisów dotyczących podróży służbowych. – Można by przewidzieć podstawę prawną do wydawania przez ministra rozporządzenia dotyczącego kosztów pracy zdalnej, jakie pracodawca powinien ponosić – mówi ekspertka.

Reprezentatywne centrale związkowe, w tym „Solidarność” sprzeciwiały się także wprowadzeniu pojęcia pracy zdalnej okazjonalnej. Jak wyjaśnia dr Reda-Ciszewska, początkowo takiej formy pracy zdalnej w ogóle nie było w projekcie Kodeksu pracy. Pojawiła się ona dopiero w ramach kolejnych poprawek. Ostatecznie dopuszczono 24 dni okazjonalnej pracy zdalnej w ciągu roku. – Problem polega na tym, że do tej formy większość regulacji dotyczących pracy zdalnej nie będzie miała zastosowania. Przede wszystkim pracodawca nie będzie miał obowiązku ponoszenia kosztów i zapewnienia pracownikowi narzędzi – zaznacza ekspertka NSZZ „Solidarność”. Jej zdaniem, w takiej sytuacji pracodawca może próbować przerzucić te obowiązki na pracownika.

W ocenie związkowych prawników w przepisach dotyczących pracy zdalnej zabrakło także regulacji związanych z czasem pracy i „byciem dostępnym”. Może to prowadzić do przekonania pracodawcy, że pracownik powinien wykonywać pracę zdalną wszędzie i o każdej porze. – Jest przyzwolenie na myślenie, że jeśli ktoś pracuje w domu, to normy czasu pracy i dobowego odpoczynku go nie dotyczą. W konsekwencji pracownik może pracować ponad normę – dodaje dr Anna Reda-Ciszewska. Podkreśla, że jeżeli nowela nie uwzględni jakiejś kwestii, to regulują ją ogólne przepisy prawa pracy, czyli w tym przypadku dotyczące czasu pracy.

Zgłaszane wątpliwości nie oznaczają, że wszystkie rozwiązania dotyczące pracy zdalnej są krytykowane przez stronę związkową. Dr Anna Reda-Ciszewska zaznacza, że w noweli prawa pracy wskazane zostały pewne grupy pra-

cowników, którym pracodawca nie będzie mógł odmówić możliwości wykonywania pracy zdalnej. Są to m.in. osoby wychowujące dziecko do 4. roku życia, czy pracownicy sprawujący opiekę nad innymi członkami rodziny. – To jest dość dobre rozwiązanie, uwzględniające sytuację pracowników spełniających obowiązki opiekuńcze – mówi prawniczka. Podkreśla, że opiekunowie zyskują uprawnienia do pracy zdalnej w ramach każdego rodzaju tej pracy.
www.solidarnosckatowice.pl

Wpływ Covid-19 i inflacji na pensje oraz siłę nabywczą pieniądza - ukazał się nowy raport MOP

Ostatnie lata były bardzo trudne. Na początku 2020 roku niespodziewanie uderzyła pandemia Covid-19, a gdy wydawało się, że powoli wychodzimy z kryzysu, Ukraina została najechana przez Rosję. Te dwa kryzysy, które nałożyły się na siebie wywołały dynamiczny wzrost Inflacji, co w konsekwencji doprowadziło do spadku realnych wynagrodzeń.

Globalne pensje w pierwszej połowie 2022 roku spadły średnio 0.9%, a gdyby z zestawienia wyłączyć Chiny, które notują średni wzrost wynagrodzeń wyższy niż w innych państwach, spadek szacuje się na 1.4%. W przypadku UE stawki realne wzrosły o 0.4% w 2020, 1.3% w 2021 i spadły o 2.4% w pierwszej połowie 2022. Jak zwykle w czasach kryzysu najbardziej poszkodowani są ci najbiedniejsi. Nie inaczej jest tym razem.

Gospodarstwa domowe o najniższych dochodach najbardziej odczuły dynamiczny wzrost inflacji, jako że wydają większą część swoich dochodów na niezbędne wydatki związane z utrzymaniem, a te właśnie wzrosły najwięcej. Przykładowo w Meksyku, 10% najbiedniejszych na jedzenie przeznaczają 42% swojej pensji, podczas gdy 10% najbogatszych tylko 14%. Dane z ponad 100 krajów ze wszystkich regionów świata wykazały, że ceny jedzenia, mieszkania i transportu wzrosły dużo bardziej niż ogólna inflacja CPI. Głównym motorem napędowym spadających wynagrodzeń w 2020 były masowe zwolnienia, które dotknęły głównie ludzi pracujących za minimalne wynagrodzenie. Stawki minimalne, które są uważane za instrument chroniący najbiedniejszych i ich rodziny, drastycznie poszły w dół. Obrazuje to problemy z jakimi borykają się osoby najmniej zarabiające.

Mając na celu ochronę przed jeszcze większą inflacją banki centralne na całym świecie podniosły stopy procentowe. Wskazuje się, że zacieśnianie polityki monetarnej może mieć druzgocące skutki dla części populacji, jak na przykład znaczny wzrost rat kredytowych, i doprowadzić do recesji. Istotne jest zatem równoważenie możliwych ryzyk. Kluczowym pytaniem jest, jak prawdopodobne jest wpadnięcie w spiralę płacowo - inflacyjną. Według raportu MOP wzrost płac nie nadąży za inflacją, podczas gdy produktywność pracy w krajach wysoko rozwiniętych wzrasta. Jest więc przestrzeń na podwyższenie płac bez wpadania w spiralę płacowo-cenową.

Cały raport MOP dostępny jest pod: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_862569.pdf

wg

Decyzja Prezydium KK nr 8/23 w s. opinii o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego

poniedziałek, 16 stycznia 2023

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do poselskiego projektu KP KO ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Celem proponowanych rozwiązań jest popularyzacja zawodu opiekuna dziecka do lat 3 oraz zwiększenie prestiżu tego zawodu. Projektodawca proponuje ustanowienie Dnia Opiekuna, specjalnych nagród dla wyróżniających się opiekunów oraz nadanie im statusu funkcjonariuszy publicznych na czas pełnienia ich obowiązków.

NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia próbę zwiększenia zainteresowania zawodem opiekuna małych dzieci i zwiększenia prestiżu tego zawodu, jednakże wątpliwości budzi proponowane w art. 53b zwiększenie obowiązków opiekunów w żłobkach, klubach dziecięcych a nawet niań. Trudno przypuszczać, że osoby które podejmą się pracy w ramach własnej działalności będą gotowe do zdobywania nowych formalnych kwalifikacji czy podejmowania studiów podyplomowych. Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U.2022.1324) określa minimalne wymagania co do kompetencji osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi w poszczególnych rodzajach instytucji opieki czy jej formach. Zaproponowany przepis raczej zniechęci do podjęcia pracy niż nada jej prestiżu. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że trudno byłoby weryfikować wypełnienie zaproponowanych obowiązków, zwłaszcza wobec osób podejmujących działalność gospodarczą czy zawierających umowę cywilno-prawną z rodzicami dziecka. Projekt ustawy nie precyzuje jak miałyby wyglądać weryfikacja stałego pogłębiania i aktualizowania wiedzy takich opiekunów.

Ponadto pomimo, że projektodawca zalicza nianie do grupy opiekunów, którzy podlegać mają proponowanym przepisom, w projektowanym art. 53e nadaje się prawo do dodatkowego urlopu opiekunom, którzy przepracowali łącznie i nieprzerwanie 5 lat w żłobku, klubie dziecięcym lub jako dzienny opiekun. Rodzi się wątpliwość, czy tak sformułowane przepisy nie będą budziły wątpliwości co do ich zastosowania wobec wszystkich uprawnionych.

Istnieje także wątpliwość czy ustanowienie, zgodnie z projektowanym art. 53a, dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka będzie podnosiło prestiż zawodu zarówno w oczach społeczeństwa, jak i samych zainteresowanych. Natomiast z pewnością prestiż zawodu budują dobre wynagrodzenia, które w sferze szeroko pojętych usług opiekuńczych w Polsce pozostają aktualnym postulatem.

Ze strony Ministerstwa Edukacji i Nauki

W dniu 31 stycznia 2023 roku został podpisany list intencyjny o rozwoju badań i kształcenia na nowym lub reaktywowanym kierunku „energetyka jądrowa”. Poniżej zamieszczamy obszerny fragment tekstu o tym wydarzeniu ze strony <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/ksztalcenie-kadry-dla-energetyki-jadrowej--podpisanie-listu-intencyjnego>

Kształcenie kadry dla energetyki jądrowej – podpisanie listu intencyjnego

Kształcenie kadry dla energetyki jądrowej to główne założenia listu intencyjnego podpisanego przez Ministra Edukacji i Nauki Przemysława Czarneka, prezesa zarządu PKN Orlen Daniela Obajtka oraz sześciu rektorów uczelni technicznych.

Współpraca nauki i biznesu dla rozwoju atomu w Polsce

Podczas konferencji prasowej Minister Edukacji i Nauki zwracał uwagę na konieczność współpracy nauki i biznesu, która jest niezbędna do obustronnego rozwoju. Podkreślił, że energetyka niskoemisyjna jest jednym z kluczowych wyzwań dla gospodarki w Polsce.

– Świat nauki musi podążać za biznesem, musi wspierać biznes, musi wspierać przedsiębiorczość, musi wspierać gospodarkę. Energetyka zeroemisyjna, energetyka jądrowa to energetyka najbliższej przyszłości – wskazywał Minister Edukacji i Nauki.

Jak podkreślał minister Przemysław Czarnek, w Polsce potrzebne są pogłębione badania naukowe związane z energetyką jądrową: – Stworzymy oddzielny program rozwoju energetyki jądrowej, badań nad energetyką jądrową po to, żeby Polska miała nie tylko inżynierów, ale też wiodących na świecie naukowców zajmujących się energetyką jądrową.

Szef MEiN dodał, że służyć temu będą m.in. granty przekazywane w ramach Akademii Kopernikańskiej. – Wszystko po to, żeby nowoczesność w Polsce była rzeczywistością już teraz i w ciągu najbliższych lat, a nie w dłuższej perspektywie czasowej.

Podpisanie listu intencyjnego

Głównym celem podpisanego listu jest opracowanie programu kształcenia na kierunku energetyka jądrowa (EJ) oraz organizacja i uruchomienie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na tym kierunku od roku akademickiego 2023/2024.

Jak podkreślał szef MEiN, w przypadku niektórych uczelni będzie to reaktywacja kształcenia na tym kierunku: – Porozumienie, list intencyjny dotyczy tworzenia czy reaktywacji, w zależności od przypadku, kierunku energetyka jądrowa, na którym kształceni będą inżynierowie jądrowi.

Minister Edukacji i Nauki dodał, że wysokiej klasy specjaliści będą potrzebni w różnych obszarach związanych z energetyką jądrową.

Podpisy na dokumencie złożyli:

- Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek,
- Prezes Zarządu PKN Orlen Daniel Obajtek,
- Rektor Politechniki Poznańskiej prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski,
- Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Arkadiusz Franciszek Mężyk,
- Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. inż. Krzysztof Wilde
- Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, prof. dr hab. inż. Jerzy Lis,
- Rektor Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. inż. Krzysztof Zaremba,
- Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. dr hab. inż. Arkadiusz Kazimierz Wójs.

Małe reaktory jądrowe (SMR)

ORLEN Synthos Green Energy (spółka PKN ORLEN i Synthos Green Energy) planuje w Polsce budowę kilkudziesięciu małych reaktorów jądrowych (SMR), które mają powstać przed końcem 2029 r. To wyzwanie wiąże się z poszukiwaniem specjalistów, którzy będą zatrudniani do pracy w elektrowniach, ale też wcześniej przy ich budowie. Każda elektrownia z reaktorem BWRX-300 to ok. 100 miejsc pracy dla wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Ich brak byłby ogromną barierą dla rozwoju przemysłu atomowego w Polsce, zwłaszcza małych reaktorów SMR, które będą powstawać relatywnie szybko i będą rozproszone w wielu lokalizacjach.

Warto też zauważyć, że dla nowej gałęzi przemysłu potrzebni będą nie tylko specjaliści jądrowi, ale także chemicy, inżynierowie elektrycy, specjaliści technologii chemicznych, specjaliści ds. bezpieczeństwa i ochrony środowiska, cyberbezpieczeństwa, naukowcy, służby reagowania kryzysowego.

Realizacja planów OSGE w obszarze budowy floty BWRX-300 to co najmniej kilka tysięcy miejsc pracy. Specjaliści wykształceni dzięki porozumieniu nie muszą martwić się o przyszłe zatrudnienie i wynagrodzenia. Na świecie energetyka jądrowa oferuje wynagrodzenia około 20-30 proc. wyższe niż segment energetyki konwencjonalnej.

Budujemy kadry dla nowoczesnej gospodarki

Świat i rynek pracy zmieniają się, dlatego celem Ministerstwa Edukacji i Nauki jest przygotowanie wysokiej klasy specjalistów, którzy będą podejmowali różnorodne wyzwania zawodowe związane m.in. z rozwojem technologicznym i elastycznie reagowali na potrzeby firm oraz pracodawców.

Najlepszym tego przykładem jest transformacja branży energetycznej. W niedalekiej przyszłości będziemy potrzebowali inżynierów i wysokiej klasy fachowców do obsługi projektowanych elektrowni jądrowych. Zgodnie z Programem Polskiej Energetyki Jądrowej na terenie naszego kraju powstaną dwie elektrownie jądrowe składające się z 3 reaktorów. Rozpoczęcie budowy pierwszego reaktora zaplanowano na rok 2026, uruchomienie na rok 2033, a oddanie do eksploatacji ostatniego reaktora w drugiej elektrowni w 2043 rok. Kształcenie specjalistów w tej dziedzinie to jedno z najważniejszych wyzwań dla rozwoju atomu w Polsce.

Jednym z priorytetów Ministerstwa Edukacji i Nauki jest inspirowanie uczelni do tworzenia nowych kierunków studiów, które będą odpowiedzią na zapotrzebowanie zmieniającego się rynku pracy i przyczynią się do rozwoju polskiej gospodarki. Kluczowe w tym aspekcie jest odpowiednie finansowanie oraz współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

***

27 stycznia br. Odkonano spotkanie przedstawicieli prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Polskiej Akademii Nauk z Ministrem Edukacji i Nauki Przemysławem Czarnkiem. Rozmawiano o przyszłym modelu oceny jakości działalności naukowej w Polsce, finansowaniu dostępu do baz czasopism oraz nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Na stronie <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/spotkanie-prezidiow-krasp-i-pan-z-udzialem-ministra-przemyslawa-czarnka> znajduje się informacja o tym spotkaniu.

Załączmy fragment tej informacji:

Podczas spotkania szef MEiN poinformował o przekazaniu do podpisu Prezydenta RP ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja jest związana z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2202), w tym w zakresie:

- nadawania uprawnień do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego oraz prowadzenia szkół doktorskich w przypadku wyodrębnienia nowej dyscypliny;
- zasad prowadzenia postępowań w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora w przypadku włączenia dyscypliny do innej dyscypliny albo do innych dyscyplin albo włączenia dziedziny do innej dziedziny albo do innych dziedzin;
- zasad składania oświadczeń o reprezentowanej dziedzinie i dyscyplinie przez osoby prowadzące działalność naukową i osoby biorące udział w prowadzeniu działalności naukowej w przypadku zmian w klasyfikacji.

Na Górnym Śląsku 1945

(fragment wspomnień)

Konrad Pillich

W styczniu bieżącego roku minęła 78 rocznica rozpoczęcia ofensywy i wkraczania wojsk sowieckich na kolejne okupowane przez Niemców tereny Polski. Przedstawiamy fragment wspomnień Konrada Pillicha, który opisuje przeżyte końcowe dni niemieckiej okupacji w centrum Katowic oraz wydarzenia odradzającej się polskiej państwowości.

Konrad Pillich był absolwentem Politechniki Warszawskiej i pierwszym asystentem profesora Wojciecha Świętosławskiego (wraz z Alicją Dorabalską, późniejszą profesor), współzałożycielem (I skarbnikiem) warszawskiego „Odrodzenia”, uczestnikiem II i III Powstania Śląskiego. Karierę naukową pozostawił dla kształcenia kadr na Górnym Śląsku, będąc organizatorem i nauczycielem Wojewódzkiej Szkoły Mechanicznej i Hutniczej w Królewskiej Hucie (Chorzowie) oraz inicjatorem budowy i nauczycielem (do 1939 r.) Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, a także działaczem społecznym.

Tytuł, przypisy i uzupełnienia są autorstwa Wojciecha Pillicha. (red.)

W styczniu 1945 r. była na Śląsku dość surowa zima. Pracowałem nadal (jako laborant) w Zakładzie Badawczym Huty Baildon, pod kierunkiem dr. Del Ponte. Miałem tu mały pokój, do którego wchodziło się z gabinetu profesora [Iwana] Czopińskiego¹, oddzielonego tylko drewnianą ścianką. Profesora nie śmiano niepokoić. Stąd także mój pokój był mało dostępny. Przed tygodniami kierownik dał mi do przestudiowania książkę o analizie spektralnej, którą miałem zorganizować po nadejściu zamówionych aparatów. Te jednak nie przychodziły, a ja siedziałem beczynnie w swoim izolowanym pokoiku, bo poleconą mi książkę już dawno przeczytałem. Nieprawdopodobne [jest] to, ale spełnione na mnie, że w totalnym państwie Hitlera, gdzie każdy człowiek zmuszony jest do pracy na rzecz zwycięstwa Niemiec, Polak mógł za beczynność brać dobre wynagrodzenie. Hitler uznałby to za horrendalny sabotaż. Ja tymczasem bez narażania się miałem wielką satysfakcję. Mimo mojej izolacji, otoczenie wiedziało, że jestem Polakiem. Pewnego dnia przyszedł do mnie pracownik zakładu z prośbą, żebym udzielił porady jego przyjacielowi z Mikołowa. Przy wyznaczonym spotkaniu ten przyjaciel chciał wiedzieć, jak powracające władze polskie ustosunkują się do Ślązaków. Odpowiedziałem mu, że w Polsce każdy Ślązak dobrej woli znajdzie odpowiednie zatrudnienie. Radziłem mu nauczyć się jak najprędzej dobrze języka polskiego. Wydarzenie to świadczy o obawach Ślązaków przed wyzwoleniem. Ważniejsze jednak było wyzwolenie z terroru hitlerowców.

W połowie stycznia 1945 ruszyła ofensywa sowiecka znad Wisły. Niemieckie komunikaty wojskowe podawały coraz bliższe miasta. W hucie [Baildon] zaczęto przebąkiwać o pospolitym ruszeniu i obronie huty przez załogę. W tym nie mogłem wziąć udziału. Jednocześnie dowiedziałem się, że w okolicach Częstochowy zginął mój uczeń Koczubik, zaciągnięty do pospolitego ruszenia. Uradziliśmy z [żoną] Marią, że nie pójdę już do huty, i że się ukryję². Wobec mojego izolowanego pokoiku mogło to ujść niepostrzeżenie. Na życzenie Marii ukryłem się na

¹ Iwan Feszczenko-Czopiński, prof. dr hab. inż., metalurg i odlewnik, profesor Akademii Górniczej w latach 1922–1939. Pionier stosowania badań naukowych (laboratoryjnych) dla potrzeb przemysłu, zwłaszcza hutniczego i maszynowego. Aresztowany przez Niemców, wraz z profesorami krakowskich wyższych uczelni w ramach akcji „Sonderaktion Krakau”, został zwolniony jako przynajmniej się do narodowości ukraińskiej. 14.3.1945 r. aresztowany w Katowicach przez NKWD, postawiony przed Trybunałem Wojskowym w Kijowie i skazany na 10 lat łagru poprawczego oraz 5 lat zesłania za zdradę ojczyzny. Zmarł wskutek wycieńczenia 2.9.1952 r., w łagrze w miejscowości Abeż w Republice Komi. https://historia.agh.edu.pl/wiki/Iwan_Feszczenko-Czopiński

² W styczniu 1943 roku utworzono obóz wychowawczy „Arbeitserziehungslager Birkenau” w Dworach k. Oświęcimia, do którego gestapo kierowało, m.in. na najwyżej 56 dni, nawet wszystkich obywateli Rzeszy i folsdojczów po stwierdzeniu absencji w pracy. Udokumentowano śmierć w wyniku represji ponad 300 nauczycieli śląskich i prawie 200 zagłębiowskich (według niektórych danych liczba ta jest nawet wyższa i sięga 624 pedagogów) oraz 61 śląskich księży. http://www.sbc.org.pl/Content/73075/gorny_slask_podczas_ii_wojny_swiatowej.pdf

stryszku w końcu naszego załamanego pod kątem prostym korytarza [mieszkania przy ul. Mariackiej]. Maria kazała go zrobić dla walizek i brudnej bielizny. Od przodu korytarza stryżek był niewidoczny. Można go było zauważyć tylko od ustępu i kuchni. Mogłem tam leżeć w postawie zgiętej zakryć z przodu walizką i koszem bielizny. Miejsca na powietrze niewiele zostawało. Pytającym o mnie mówiono, że wyjechałem do Sosnowca. Przez kilka dni na stryszku spałem i jadłem. Schodziłem tylko do ustępu. Huta o mnie zapomniała. Porządek niemiecki już zawiódł. Mówiono, że front jest pod Gliwicami i pod Bytomiem. Od środy 24 stycznia [domownicy] przebywali już w schronie, w piwnicy. Mama opierała się, ale w ostatnim dniu jednak musiała zejść do schronu. Noc na 27.I.1945 r. spędziłem już samotnie w mieszkaniu, schowany na zamaskowanym stryszku.

W sobotę 27 stycznia Katowice znalazły się w pierwszej linii frontu. Wojska sowieckie zdobywały miasto. Od rana w okropnym napięciu słuchałem odgłosów bitwy, dudnienia ciężkich czołgów po sąsiedniej ulicy Warszawskiej, terkotu karabinów maszynowych, bardzo bliskich wybuchów pocisków artyleryjskich, wybuchów ciężkich bomb lotniczych. Z odgłosów tych wyobraziłem sobie obraz bitwy. Wiedząc, że Bytom był już zajęty, myślałem, że ofensywa idzie od północy, że z Wełnowca wycofują się czołgi niemieckie, bombardowane przez samoloty sowieckie, że jednocześnie czołgi niemieckie wycofują się z Sosnowca ulicą Warszawską. Potem dopiero dowiedziałem się, że Niemcy ustawili karabin maszynowy na wysokim domu obok probostwa naprzeciw naszego domu [przy ul. Mariackiej] i trzymali pod ogniem pola na wschód od Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych [Śl.TZN]. Rosjanie myśleli, że karabin maszynowy znajduje się na sąsiedniej wieży kościelnej, na którą skierowali ogień artylerii. Wieża wysoce uszkodzona, cudem się ostała. Przez wiele tygodni kościół był zamknięty i ogrodzony, a nabożeństwa nasze odbywały się w kościele ewangelickim przy ulicy Warszawskiej. Nasz dom znajdujący się 30 m od wieży, mógł mocno ucierpieć. We wczesnym popołudniu nastąpiła kulminacja napięcia i gwałtowna zmiana mojej sytuacji. Nagle rozległ się ogłuszający huk i dom zatrzęsł się gwałtownie w posadach. Sądząc, że bomba lotnicza uderzyła w dom i że dom się pali, momentalnie zeskoczyłem ze stryszku, dopadłem schodów, a po nich pędem do schronu. W schronie wystąpiła konsternacja, bo Maria ogłosiła, że wyjechałem do Sosnowca. Ale było mi już wszystko jedno. Niemcy przestali być groźnymi. Za chwilę w naszym domu pojawili się żołnierze sowieccy. Huk i wstrząs domu powstał z powodu wysadzenia przez Niemców mostu kolejowego nad ul. Francuską odległego o ok. 100 m od nas. Znaleźliśmy się po drugiej stronie frontu, który pozostał jednak w pobliżu. Do końca dnia i całą noc ze wszystkich stron słychać było strzały karabinowe, a w niedzielę od rana Niemcy zaczęli ostrzeliwać tory kolejowe leżące o 100 m od naszego domu.

Kiedy o zmierzchu wyszedłem na ulicę obiło mi się o uszy, że miejscowi Polacy zbierają się w sali sejmowej województwa, aby zorganizować tymczasowe władze miejskie i straż porządkową. Uważałem siebie za zbyt ważnego i odpowiedzialnego obywatela miasta, abym mógł sobie pozwolić na nieobecność na takim zebraniu, w tak przełomowym momencie. Nie zważając na gęstą strzelaninę karabinową w całym mieście i prośby Marii. Coraz bardziej niepokoiły mnie puste ulice i częste strzały kabinowe ze wszystkich stron.

W największym napięciu doszedłem do Województwa. Musiałem je okrążyć aby wejść od strony Sejmu. Tu zastałem drzwi na oścież otwarte. Wszedłem do wnętrza. Wszędzie było ciemno i głucho, nigdzie żywej duszy. Zacząłem wołać. Odpowiedziało mi tylko niesamowite echo. Poczułem się bezradnym intruzem w tym pałacu najwyższej władzy. Pospiesznie wycofałem się z nieprzyjemnej sytuacji. Należało teraz szybko wrócić do domu. Widać jednak chęć działania w przeżywanej osobliwej chwili, była we mnie silniejsza niż rozsądek i poczucie bezpieczeństwa. Zdecydowałem się iść jeszcze dalej od domu, na drugi skraj miasta, na róg ul. Poniatowskiego i ul. Kilińskiego, do willi architekta inż. Jana Kapołki. Do willi doszedłem szczęśliwie. Na ulicach nie spotkałem ani jednego człowieka, ale w ogródku Kapołków, tuż przy wejściu leżał trup. Spojrzałem w twarz był nieznajomy. Trup przypominał mi, że jestem na froncie, gdzie śmierć czyha. Do Kapołków się nie dostałem. Dzwonki nie działały z powodu braku prądu, a na stukanie nikt nie odważył się nawet zareagować. Zdenerwowany niepowodzeniem mojego przedsięwzięcia, w obliczu grożącego mi niebezpieczeństwa zmykałem teraz do domu, między willami i ich zakamarkami. Gdzieś na ul. Zajączka zza rogu nagle wyskoczył żołnierz sowiecki i skierował na mnie pepeszę. Zdążyłem

tylko poderwać mu lufę i krzyknąć po rosyjsku: „Stój! Jestem polskim rewolucjonistą!”. Chciałem mu pokazać legitymację polską, która mi się gdzieś zawieruszyła, ale on żądał zegarka. Z biedą wytłumaczyłem mu, że zegarka nie mam, bo zostawiłem go w domu. Machnął wtedy ręką i pozwolił mi odejść. Oddaliłem się pospiesznie, drżąc z trwogi, że dosięgnie mnie jeszcze seria z pepeszy. Wyczerpany nerwowo nie byłem w stanie dojść do domu. Wpadłem do pobliskiego domu w którym mieszkali Stellerowie³ [przy ul. Andrzeja 18]. Ci nawet wpuścili mnie do mieszkania. Po pewnym uspokojeniu opowiedziałem o swoich przygodach. Ponieważ nie było mowy, aby mnie odprowadzili do domu, zgodziłem się przenocować u nich. Wcześniej rano wróciłem szczęśliwie do domu. W mieszkaniu nikogo nie zastałem. Maria wolała nocować z mamą i Wojtkiem w piwnicy w schronie, niż w mieszkaniu z wybitymi szybami. Marii sprawiłem wielkie zmartwienie swoją nieobecnością. Znowu tylko Opatrzności Bożej zawdzięczam, że szczęśliwie wróciłem. Była niedziela 28 stycznia. Kościół był zamknięty, ponieważ wieża uszkodzona mocno wczorajszym ostrzałem artylerii sowieckiej groziła zawaleniem. Dopiero o godz. 16 ksiądz [proboszcz Wilhelm Pniok] odprawił na probostwie Mszę św. dla najbliższych parafian. Remont wieży trwał kilka tygodni. Przez ten czas nabożeństwa odbywały się w pobliskim kościele ewangelickim przy ul. Warszawskiej.

W niedzielę 28 stycznia Katowice, widocznie znajdowały się na linii frontu. W naszym mieszkaniu słychać było uderzenia granatów niemieckich w tor kolejowy, który od naszych okien oddzielał tylko niewielki ogród probostwa i ulica, prowadząca do kościoła. W nocy paliły się budynki koło rynku, także stary ratusz. O podpalenie posądzano żołnierzy sowieckich i szabrowników z Zagłębia. Ci ostatni zniszczyli radość Górnoszlązaków z wyzwolenia z jarzma hitlerowskiego. Bandy szabrowników wpadały do sklepów, do opuszczonych mieszkań, rabowali wszystko co przedstawiało większą wartość. Opowiadano wypadkach wyrzucania rolników z własnych gospodarstw. Gdy ci przedkładali dowody polskości, niszczone je, a potem dobrych Polaków wypędzano do Niemiec. Nic dziwnego, że Górnoszlązacy po wyzwoleniu odżegnywali się od Polski, reprezentowanej przez gwałty i bezprawie szabrowników. Pierwszym moim obowiązkiem w wyzwolonych Katowicach było zabezpieczenie Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych. Wybrałem się tam drugiego dnia po wyzwoleniu, w poniedziałek rano. W bramie leżał trup żołnierza niemieckiego i pocisk do czołgów, znany Pancerfaust. W Zakładach zastałem instruktora Domagałę i kilku woźnych, mieszkających w Katowicach. Poleciałem im trzymać Zakłady dobrze zamknięte i pilnować mienia Zakładów. Niespodziewanie stanął przede mną jeden z nauczycieli niemieckiej szkoły technicznej, istniejącej podczas okupacji w Zakładach. W czasie walk ukrywał się w sutenerach Zakładów. Był to mizerny młody chemik z Westfalii. Drżącym głosem błagał, żeby go zostawić w Zakładach, choćby na stanowisku stróża. Ofiarował mi za to swoją bibliotekę chemiczną. Odpowiedziałem mu, że nie mogę mu pomóc, choćby ze względu na pracowników Zakładów, którzy potępiłoby mnie za to. Radziłem mu przedostać się do Gliwic, gdzie jest więcej Niemców, którzy mu pomogą. Na wszelki wypadek poprosiłem instruktora Domagałę, żeby mi zaświadczył na piśmie, że w pierwszym dniu powszednim po wyzwoleniu, zgłosiłem się do pracy w Zakładach. Napisał mi list pochwalny na całą stronę. Miałem go gdzieś w aktach, ale nigdy z niego nie korzystałem. Gdy wyszedłem z Zakładów, ludzie tłoczyli się koło biur pełnomocników rządu, którzy spisywali Polaków i wydawali im skierowania do odpowiednich urzędów.

Wystarczyło powołanie się na członkostwo Związku Obrony Kresów Zachodnich⁴. Skierowania nie potrzebo- wałem. Wiedziałem, że muszę zgłosić się do kuratora. Okazało się, że pełnomocnikiem na tym stanowisku jest przedwojenny nauczyciel fizyki Śl.TZN, a więc [mój] kolega W. Gorzechowski, (przedwojenny aktywny działacz sanacji). Z miejsca wyznaczył mnie na referenta szkolnictwa zawodowego. Ta funkcja bardzo mi odpowiadała, ponieważ pozwalała zająć się solidnie Śląskimi Technicznymi Zakładami Naukowymi, które uważałem za swoje dzieło i swoje zadanie życiowe. Na razie musiałem się jednak zająć szkołami doksztalcającymi, których uczniowie i nauczyciele byli na miejscu. Znałem dobrze nauczyciela Doksztalcającej Szkoły Przemysłowej sodalisa Rękosiewi-

³ Paweł Steller (1895-1974) znakomity śląski artysta plastyk, drzeworytnik i pejzażysta, przed II wojną także nauczyciel rysunków w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach.

⁴ Związek Obrony Kresów Zachodnich (ZOKZ) – polska organizacja patriotyczna założona w październiku 1921 roku przez działaczy Komitetu Obrony Górnego Śląska; w 1934 przeorganizowana i przekształcona w Polski Związek Zachodni.

cza, który pozostał w Katowicach w czasie okupacji. Jego odszukałem i zobowiązałem do uruchomienia szkoły ciągu trzech dni. Chyba nigdzie w Polsce szkoły doksztalające nie ruszyły tak szybko jak w Katowicach. Tymczasem zjawili się kilku nauczycieli Szkoły Handlowej. Ich także napędziłem do niezwłocznego uruchomienia Szkoły Doksztalającej Handlowej. Gdy w Katowicach działały już szkoły, niedaleko, w powiecie rybnickim i cieszyńskim, Niemcy stawiali jeszcze zacięty opór. Żołnierze sowieccy odgrzaali się, że przed Odrą biorą wzgląd na ludność polską, ale za Odrą zniszczą wszystko. Uważałem za obowiązek zwrócić uwagę władzom, że za Odrą, na Śląsku Opolskim żyje jeszcze ludność polska, której tępić nie wolno. Napisałem więc pismo, z którym poszedłem do pełniącego funkcję wojewody. Był to ktoś z Lublina, z rosyjskim nazwiskiem [inż. Stefan Wengierow]⁵. Wyjaśniłem sprawę i poprosiłem o przekazanie memoriału dowodzącego odcinkiem [frontu] marszałkowi Koniewowi.

W pierwszych dniach po wyzwoleniu wziąłem też udział w pierwszym spotkaniu koksowników, na którym byli obecni dr [Michał] Chorąży i dr [Walenty] Stateczny. Przekonałem się, że także w koksownictwie mógłbym znaleźć odpowiednią pracę. Jednak ja chciałem zostać dyrektorem Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych, których byłem inicjatorem, projektantem, rzeczoznawcą chemicznym przy budowie, organizatorem, wieloletnim wykładowcą najważniejszych przedmiotów zawodowych. Tymczasem Gorzechowski chciał mnie posłać do Bytomia, abym zajął się szkołami zawodowymi. Wtedy wystąpiłem z prośbą o wyznaczenie mnie na tymczasowego dyrektora Śl.TZN. Odpowiedział, że są godniejsi na to stanowisko. Z miejsca zrezygnowałem z dalszej pracy w kuratorium jako beznadziejnej. Miałem satysfakcję, kiedy po roku, jako dyrektor Koksowni „Orzegów” spotkałem Gorzechowskiego jako skromnego referenta. Nazajutrz po odejściu z kuratorium pojechałem do Chorzowa Batorego. Wojsko sowieckie na zajętych głównych liniach kolejowych zakładało jeden szeroki tor rosyjski. W miarę możliwości przewozili po nim także bezpłatnie pasażerów cywilnych w krytych wagonach towarowych.

Zgłosiłem się do pracy u dr [Walentego] Statecznego dyrektora [Zakładów Chemicznych „Hajduki”]. W fabryce tej odbyłem dwumiesięczną praktykę w roku 1938, a technologię smoły węglowej wykładałem pięć lat na Wydziale Chemicznym Śl.TZN. Dr Stateczny z miejsca mianował mnie kierownikiem głównego laboratorium fabryki. Do fabryki wrócił też inż. Wnęk, który przed wojną był tu zastępcą kierownika Oddziału Benzolowego. Przewidywano, że kierownik tego oddziału nie powróci na swe stanowisko z powodu poważnych zatargów z dyr. dr Statecznym. Inż. Wnęk zostałby więc kierownikiem oddziału. Ale inż. Wnęk miał w kieszeni także nominacje na pełnomocnika Rządu dla koksowni w Orzegowie. Obca praca w małej starej koksowni, w miejscowości trudniej dostępnej nie odpowiadała inż. Wnękowi. Zwrócił się więc do mnie propozycją objęcia koksowni w Orzegowie, aby on mógł zostać w Chorzowie. Mnie Orzegów doskonale odpowiadał jako pierwsza placówka w przemyśle. Tym bardziej, że w koksowni pracowało trzech moich uczniów: mistrz mechanik i dwóch techników chemików. Wspomnę, że w latach dwudziestych już raz ubiegałem się o stanowisko dyrektora tej koksowni. Przyjąłem więc propozycję inż. Wnęka i pojechałem z nim do Orzegowa. Początkowo dojechać można było tramwajem tylko do Chebia. Dalej trzeba było 3 – 4 km przez Godulę iść pieszo. Później można było dojechać tramwajem do końca Goduli i iść pieszo tylko 1 km. Inż. Wnęk przed odejściem wykonał bardzo ważną pracę. Odnowił wszystkie niezrealizowane zamówienia koksowni z ostatnich kilku lat w firmach górnośląskich. W ten sposób zabezpieczył potrzeby koksowni i pobudził dostawców do normalnej pracy w nowych warunkach. Koksownia wyszła z operacji wojennych bez uszkodzeń. Załoga pracowała nieprzerwanie nawet podczas walk frontowych, kiedy, podobno koksownia była ostrzeliwana przez artylerię niemiecką. Cała załoga była miejscowa. Z Niemcami odeszli tylko nasadzeni przez nich: dyrektor koksowni Kołątaj [inż. Kolontaj] i jego zastępca. Po odejściu Niemców kierownictwo koksowni prze-

⁵ Inż. Stefan Wengierow - II wicewojewoda śląski. W czerwcu 1945 r. przeniesiony na podobne stanowisko do Wrocławia. 11 III 1945 r. w Katowicach nastąpiło objęcie władzy przez nowego wojewodę, którym został dotychczasowy górnośląski Pełnomocnik Rządu Tymczasowego RP gen. dyw. Aleksander Zawadzki., a ppłk Jerzy Ziętek został mianowany I wicewojewodą.

Stefan Wengierow, ur. w Petersburgu w 1909 r., studiował we Francji, gdzie był członkiem Komunistycznej Partii Francji. Następnie jako członek Komunistycznej Partii Polski i jednocześnie inżynier elektryk w okresie międzywojennym pracował na terenie Zagłębia Dąbrowskiego. W latach 1939–1941 działał w radzieckich strukturach partyjnych na Białostocczyźnie i na Polesiu. Od stycznia 1945 r. – wraz m.in. z Jerzym Ziętkiem, wchodził w skład utworzonej w Lublinie śląskiej grupy operacyjnej kierowanej przez Aleksandra Zawadzkiego.

szło w ręce doświadczonego i dokszałconego koksmistrza [mistrza piecowego] [Augustyna] Szarfa. Rolę głównego mechanika odgrywał absolwent szkoły mistrzów maszynowych, mój uczeń, Bernard Gołąbek, późniejszy kandydat partii na dyrektora. Miał do pomocy dwóch braci, z których starszy był już wieloletnim doświadczoneym pracownikiem. Nazywał się Pyka. Kierownikiem laboratorium był doświadczony starszy laborant Szmątloch, koncertowy skrzypek. Biuro prowadził doświadczony p. Polak. Moi dwaj uczniowie technicy chemicy byli w Niemczech. Jeden na robotach, drugi w wojsku. Zaraz po wyzwoleniu ludzi ogarnął szal radosnej twórczości. Ludzie za darmo pracowali po 16 godzin, starając się ujawnić wszystkie swe uzdolnienia i umiejętności. Jedli bez szemrania bezpłatne chude zupki w prowizorycznych stołówkach. Solidarność załogi koksowni i mieszkańców Orzegowa zrobiła na mnie wrażenie. Postanowiłem osiąść tu na stałe. Miałem szanse na zajęcie stanowiska dyrektora koksowni.

Przedwojenny dyrektor mgr inż. Szymon Bojanowski, dobrze prowadził koksownię i był bardzo lubiany, ale zginął [zamordowany] jako oficer polski w Katyniu. Losy innych inżynierów koksowni były nieznane. ...

Nowe życie zaczęło się od głódówki. Załoga także głodowała. Ludzie żądali, aby na własną rękę sprzedawać koks za żywność. Dyrektor administracyjny Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, do którego należała koksownia, także mi ten handel doradził. Kiedy zażądałem pozwolenia na piśmie, odmówił. Nie chciałem więc narazić na prowadzenie prywatnego handlu mieniem państwowym.. Jednak całą duszę poświęcałem koksowni. Chciałem się serdecznie żyć z załogą i jak najlepiej poznać urządzenia koksowni. Codziennie o 6tej byłem na Mszy św. i przystępowałem do Komunii św. Z kościoła szedłem do koksowni. O 8mej wychodziłem na śniadanie. Ale o 9tej miałem już codzienny obchód koksowni w towarzystwie koksmistrza Szarfa, gł. mechanika Gołąbka, przewodniczącego Rady Zakładowej. Podczas obchodu można było skontrolować pracę robotników i urządzeń, omówić ją i porozmawiać z robotnikami. Zaraz na początku miałem sposobność podnieść swój autorytet wobec załogi i swoich władz. Dyrekcja Zjednoczenia zwołała pierwszą po wyzwoleniu konferencję orientacyjną kierownictwa i przedstawiciele załóg wszystkich podległych zakładów, w tym także koksowni orzegowskiej. Konferencję prowadził [naczelny] dyrektor [techniczny] Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego dr inż. [Bolesław] Krupiński, wybitny fachowiec górniczy. Dyrektorzy zakładów kolejno przedstawiali stan i potrzeby swoich zakładów. W imieniu koksowni „Orzegów” przemówiłem. Podniosłem zasługę koksowni, która nie przerwała pracy nawet w czasie walk frontowych i nie dopuściła do wygaszenia pieców koksowych, co spowodowałoby unieruchomienie koksowni na wiele lat albo na zawsze. Podkreśliłem przywiązanie załogi do koksowni mimo bardzo ciężkiej pracy przestarzałymi urządzeniami. Chcą ofiarną pracą utrzymać koksownię w ruchu.

Koksownia pracuje pełną wydajnością – dostarczając maksymalne ilości koksu, smoły, benzolu i siarczanu amonu. Przemówienie podobało się moim towarzyszom z koksowni. A u moich przełożonych wyrobiło mi opinie dobrego fachowca, co było dla mnie zbawienne później, gdy wpadłem w tarapaty polityczne. Ale moja obecność w koksowni nie odpowiadała p. Szarfowi. Odważył się przyjść do mnie z żądaniem, abym opuścił koksownię, ponieważ załoga da sobie radę beze mnie. Odpowiedziałem, że przynajmniej jeden inżynier w wyższym wykształceniu jest koksowni potrzebny, a jako Ślązak i powstaniec mam prawo tu pozostać. Na tym sprawa się skończyła. Wkrótce zjawił się przedwojenny zastępca dyr. Bojanowskiego, mgr inż. Leon Dobrowolski i zajął należne mu stanowisko dyrektora. Mnie powierzył produkty uboczne. Zresztą nie wykazał większego zainteresowania koksownią. Nawet nie mieszkał w Orzegowie, lecz w Katowicach. Miał jakieś kłopoty małżeńskie. Łatwo też zrezygnował z Orzegowa, gdy zaproponowano mu stanowisko dyrektora największej koksowni w Wałbrzychu – „Victorii”. Wtedy dyrekcja Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego przysłała do koksowni swego głównego mechanika inż. Cieślę, Górnoślązaka z raciborskiego. Aby zbadał opinie Rady Zakładowej w sprawie mianowania mnie dyrektorem koksowni. Opinia wypadła pomyślnie dla mnie. Tuż przed tym, dobrą opinie o mojej pracy i działalności wystawiła mi „Trybuna Robotnicza” w artykule dziennikarza Koźniewskiego, który zwiedził koksownię. Z dniem 1.10.1945 zostałem (oficjalnie) mianowany dyrektorem Koksowni „Orzegów”.

* * *

A co słyhać na Światowym Forum Ekonomicznym?

Niektóre problemy tegorocznego Światowego Forum Ekonomicznego w Davos zostały przedstawione w dzienniku *Berliner Zeitung*, które opublikowało rozmowę swojego dziennikarza Michaela Maiera z dziennikarzem gospodarczym Norbertem Häringiem z *Handelsblatt*, pt. *Magiczny szczyt władców: co oni właściwie robią w Davos?*⁶ Häring od wielu lat merytorycznie i krytycznie zajmuje się Światowym Forum Ekonomicznym w Davos (WEF). Tłumaczy i komentuje najważniejsze dokumenty forum. Uważa, że: „nic w planach WEF nie jest tajemnicą, wręcz przeciwnie, [członkowie] muszą się komunikować, aby móc koordynować rozwój”. Natomiast instrumentem zachowania tajemnicy są „puste frazesy, których używają: nie mówią o „zniesieniu gotówki”, lecz o „integracji finansowej”. Albo używając takich słów jak „odpowiedzialny” w odniesieniu do każdego środka, który ogranicza prawa podstawowe. Trywializuje to to, co ostatecznie może okazać się brutalną interwencją w życie ludzi”. WEF i jego zwolennicy powinni być otwarci na krytykę, jednak „nawet umiarkowana krytyka jest często odrzucana jako teoria spiskowa. To sprawia, że zróżnicowana debata jest bardzo trudna”.

Przywołując tegoroczną edycję WEF, Häring podaje przykład jednej z sesji na której wyjaśniano innowacje na rynku finansowym, oferujące „niesamowite możliwości”: „nie tylko dla was, globalnej elity – ponieważ wy jesteście globalną elitą! – ale dla świata”. Omawiając stan systemu finansowego uczestnicy sesji wyrażali zdumienie i szczęście, że koncerny finansowe najnowszy kryzys przetrwały, nawet nie zdając sobie z niego sprawy. Bilion dolarów został unicestwiony – „a my tu po prostu siedzimy” – wołał z niedowierzaniem jeden z uczestników sesji. Saudyjski minister finansów mówił, że to dziwne, że banki są szczęśliwe, że nie ucierpiały w wyniku krachu FTX (kryptopłat), kiedy miliony inwestorów straciły swoje pieniądze bez żadnej ochrony.

W tym roku wielu szefów państw i rządów było nieobecnych. Rosnąca polaryzacja świata jest „trendem przeciwko WEF”, mówi Häring i tłumaczy mechanizm działania WEF. Twierdzi, że „odgrywa rolę rządu światowego”. Ambicje te widać również w uzyskanych przywilejach socjalnych: „Jako organizacja międzynarodowa, Forum jest zwolnione z podatku, a ludzie WEF mają status dyplomatyczny”. WEF jest uznawana przez Szwajcarię „za organizację międzynarodową, taką jak Czerwony Krzyż czy Czerwony Półksiężyc – teoretycznie stowarzyszenie non-profit, które chce czynić dobro dla ludzkości na całym świecie”. Jako organizacja międzynarodowa WEF ma swoje miejsce przy stole w ONZ i de facto reprezentuje interesy tamtejszych korporacji. Pomysł ten właściwie nie jest naganny – szczególnie w złożonym świecie musi istnieć współpraca między biznesem a polityką. Ale z biegiem lat nieformalna wymiana informacji stała się procesem niemal operacyjnym: trendy są wprowadzane i omawiane na WEF. Tematy zaś są włączane do dyskursu politycznego za pośrednictwem innych organizacji. Są projekty, dokumenty, wreszcie szablony, a na końcu regulaminy i ustawy. Fakt, że mniej więcej wszystkie kraje na świecie zrobiły to samo w ciągu kilku dni, aby zwalczyć pandemię, jest również zasługą pracy WEF. Stworzyła globalną świadomość, która również rządowi ułatwia życie. Nie musi się on już badać wszystkich zależności, można polegać na godnych zaufania ekspertach z WEF – i w ten sposób podejmować decyzje w ciągu kilku godzin, które prawdopodobnie zajęłyby tygodnie, a nawet miesiące, gdyby korzystać tylko z lokalnych porad.

Jednak tak uzyskane bezpieczeństwo jest zwodnicze. Norbert Häring w bestsellerze *„Koniec gry kapitalizmu: jak korporacje przejęły władzę i jak ją odzyskujemy”*⁷ wyjaśnia, gdzie leży problem: WEF będzie „prowadzony przez kilka dużych dominujących amerykańskich korporacji – technologicznych, finansowych, doradczych, których giet-

⁶ Maier M.: *Zauberberg der Mächtigen: Was machen die eigentlich in Davos?* *Berliner Zeitung*, 20.01.2023.
<https://www.berliner-zeitung.de/wirtschaft-verantwortung/wef-zauberberg-der-maechtigen-was-machen-die-eigentlich-in-davos-li.309159>

⁷ Häring N.: *„Endspiel des Kapitalismus: Wie die Konzerne die Macht übernahmen und wie wir sie zurückholen“*. Quadriga Verlag, 2021.

dowa wartość dorównuje całej europejskiej giełdzie". Lufthansa, Siemens i inne niemieckie koncerny są za małe, „są nieznaczące w tym otoczeniu”. Jednak korporacje nie ograniczają się do próżnych debat. Działają. „Wielkie korporacje i ich fundacje przekazują pieniądze prywatnej Fundacji ONZ [UNF]. To one finansują Organizację Narodów Zjednoczonych.” Z kolei ONZ zapewnia szerokie ramy dla tworzenia polityki narodowej. I w tym zakresie właśnie państwa mało znaczą. Iwina część funduszy ONZ to „nie obowiązkowe składki państw członkowskich, ale celowe dotacje, których wykorzystanie jest również określone przez korporacje”, mówi Häring. Także na „spotkaniach grupy G20 regularnie pracuje Światowe Forum Ekonomiczne, które z sukcesami wpływa na ich porządek obrad”. I tak, nagle prawo zaczyna obowiązywać, a parlamentarzyści mogą nawet nie wiedzieć, dlaczego uchwalają określone prawa. Dotyczy to przede wszystkim świata cyfrowego, który drastycznie zmienia życie jednostek na całym świecie. Chodzi o zbiór danych, mniej o ochronę danych. W projektach takich jak ID2020⁸ WEF współpracuje z rządami i UE, biorąc polityków za rękę i prowadząc ich przez świat nowych „możliwości”. W rezultacie konstytucje krajów zostałyby podważone, mówi Häring. „To jest całkowicie przewrotne: „W rzeczywistości nie może być jednolitej tożsamości dla wszystkich obywateli i wszystkich celów w UE. Trybunały konstytucyjne we Francji, Anglii i Niemczech uznały ją za niekonstytucyjną, ponieważ narusza prywatność. Niemniej jednak UE uczyniła z tego swój program i właśnie go realizuje!” To samo dotyczy globalnego programu szczepień i innych ogólnoswiatowych programów, które nagle zaczynają wszędzie obowiązywać. Tutaj już demokracje i totalitarne reżimy maszerują krok w krok: „Chiny i Rosja również chciałyby udoskonalić inwigilację swoich obywateli, więc biorą w tym udział”. „Duże kraje jak Chiny i Rosja w ONZ uczestniczą w tym, co im odpowiada, podobnie jak inne państwa totalitarne. Ale nigdy nie pozwolą na bezpośrednią interwencję ONZ lub WHO. To są środki władzy nad małymi krajami”. Häring nie pozwala sobie na moralne upiększanie uzyskiwania zysku: „śmieszne jest twierdzenie, że korporacje chcą ulepszać świat w interesie większości populacji”. Na przykład firmy informatyczne chciały „dzięki swojej sile, pobierać opłaty na każdym etapie tworzenia wartości”. Ze względu na swoją siłę ekonomiczną korporacje miałyby ogromną władzę polityczną i mogłyby ją również sprawować na całym świecie.

Zdaniem Häringa wraz ze zmianami geopolitycznymi WEF również stoi w obliczu kryzysu znaczenia. W tym roku porządek dziennym zdominował atak Rosji na Ukrainę. Rosyjscy uczestnicy, łamiąc tabu, zostali wykluczeni. Tylko Henry Kissinger w transmisji wideo wezwał świat do dążenia do zawieszenia broni i pokoju. Nie doszło do kontrowersyjnej debaty – nowości dla Davos, gdy w poprzednich latach przedstawiano największych wrogów i zapoczątkowywano pewne rozwiązania pokojowe, jak np. na Bliskim Wschodzie. Ale świat się zmienił – i WEF czuje to samo: „Wyraźnie zmierzamy w kierunku świata dwubiegunowego, z jednej strony Zachód prowadzony przez Amerykanów, z drugiej strony Chiny i część globalnego Południa” – jak mówi Norbert Häring. „Zadeklarowano amerykańską politykę oddzielenia się od Chin. Chiny nie powinny już należeć do tej samej sfery”. Chiny są „postrzegane jako zagrożenie, które mogą gospodarczo i militarnie wyprzedzić USA”.

Amerykanie jednak „nie mieliby już żadnego wsparcia w dużych częściach świata”, mówi Häring. Nawet Indie, które od dawna uważane są za nadzieję dla Amerykanów, nie zgadzają się na ich politykę wobec Rosji i Chin. Na całym świecie pojawiają się oznaki oderwania się od hegemonu. „Intensywne są wysiłki, zmierzające do pozbycia się dolara jako waluty wiodącej na świecie”, mówi Häring. Jeszcze podczas forum, saudyjski minister finansów przed kamerami telewizji Bloomberg powiedział, że jego kraj może sobie wyobrazić rozliczanie dostaw ropy do Chińczyków w juanach. Czy to koniec petrodolara? Prawdopodobnie proces zajmie trochę czasu. Jednak Davos zawsze wyznaczało trendy, więc kto wie.

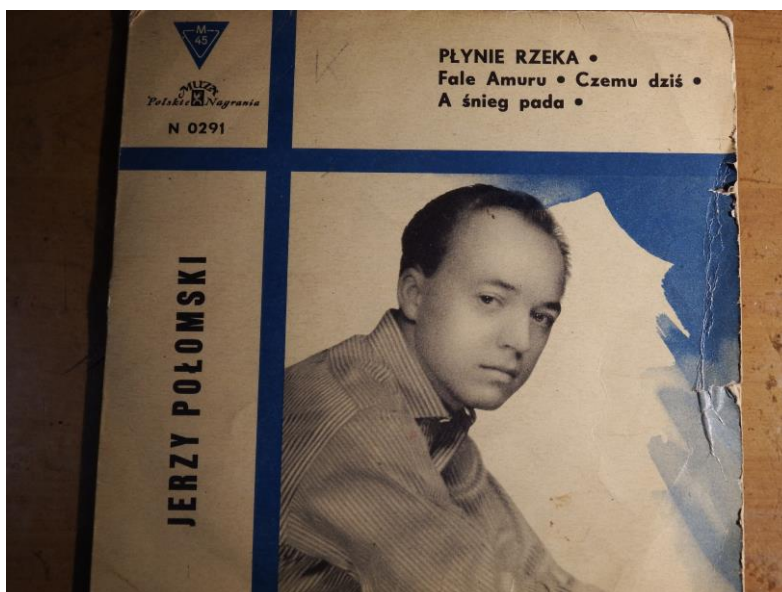
Opr. WP

---

⁸ Projekt ID2020 to organizacja pozarządowa, która opowiada się za cyfrowym ID dla miliarda nieudokumentowanych ludzi na całym świecie i grup niedostatecznie obsłużonych, takich jak uchodźcy. Organizacja była stosunkowo nieznana,

Pożegnania

Moje spotkanie z Jerzym Połomskim

Niedawno zmarł Jerzy Połomski. Kiedy w telewizji usłyszałem tę smutną wiadomość przypomniało mi się wydarzenie sprzed wielu lat. Był przełom kwietnia i maja 1964 roku. Na Politechnice Gdańskiej, na której studiowałem, działała Sekcja Turystyczna AZS -ZSP, której byłem jednym z założycieli. Była to organizacja kultywująca tradycje istniejącego w latach 1957 – 1963 Kręgu Starszoharcerskiego „Zodiak”. Krąg został rozwiązany z powodu nacisków politycznych, a na jego miejsce byli jego członkowie powołali Sekcję Turystyczną AZS, która została później przemianowana, ze względów finansowych, na Sekcję Turystyczną AZS - ZSP. Przyjęła ona nazwę „Fify” – co po kaszubsku znaczy „Śmieszki”. W ramach działalności tej sekcji organizowaliśmy coroczne rajdy studenckie po Ziemi Kaszubskiej : wiosną – Pierwiosnki , a jesienią Opadające Liście. Poza tym organizowaliśmy różne wycieczki krajoznawcze.

Właśnie na przełomie kwietnia i maja, kiedy wielu gorliwych obywateli przygotowywało się do udziału w pochodzie pierwszomajowym, my zorganizowaliśmy wyprawę dwudniową w okolice Wejherowa. W planie mieliśmy Wejherowo, Piaśnicę, Groty Mechowskie, Stolemowe Głazy i Diabelski Kamień. Nocleg mieliśmy zaplanowany w leśniczówce nad Jeziorem Choczewskim. Doszliśmy po całodziennym marszu nad jezioro, zjedliśmy kolację i zgodnie z harcerską tradycją zorganizowaliśmy ognisko, na które zaprosiliśmy leśniczego z rodziną.

Wtedy okazało się, że w leśniczówce przebywa jakiś mężczyzna i dwie kobiety. Ich też zaprosiliśmy na ognisko. Mężczyzna był trochę starszy od nas, szczupły, łysawy, wręcz niepozorny. Siedzieliśmy przy ognisku do późnej nocy, śpiewaliśmy piosenki harcerskie, turystyczne i patriotyczne.

Gość leśniczego i jego towarzyski śpiewali razem z nami, ich głosy niczym się nie wyróżniały. Ja grałem na mandolinie i czas szybko mijał. W pewnym momencie ten mężczyzna wziął ode mnie mandolinę i zaczął na niej grać, nawet nieźle mu to wychodziło, pomimo, że jak przyznał, miał taki instrument pierwszy raz w rękach.

Około północy zakończyliśmy ognisko i towarzystwo rozeszło się spać. Ja poszedłem jeszcze nad jezioro. W pewnym momencie usłyszałem znad jeziora śpiew. Ktoś śpiewał piosenkę z melodią z Jeziora Łabędziego Czajkowskiego. Nie znałem tej piosenki, ale była bardzo ładna i wpadała w ucho. Głos był bardzo silny i wspaniale niósł się po jeziorze.

Po powrocie do Gdańska zapomniałem o tym zdarzeniu. Jednak kilka dni później, kiedy włączyłem w domu radio usłyszałem zapowiedź, że za chwilę zostanie nadany nowy przebój Jerzego Połomskiego - piosenka o tytule „Co mówi wiatr”. Chwilę później usłyszałem tę samą piosenkę, którą słyszałem nad jeziorem Choczewskim. Miałem w domu płytę z piosenkami Jerzego Połomskiego, na obwolucie której było jego zdjęcie. Rozpoznałem twarz tego samego człowieka, który siedział wcześniej z nami przy ognisku.

Po wielu latach spotkałem Jerzego Połomskiego w Warszawie na ulicy Koszykowej. Zaczepiłem go i zapytałem czy pamięta swój pobyt w leśniczówce nad Jeziorem Choczewskim, ale odpowiedział, że niestety nie pamięta. Trudno mu się dziwić. Na pewno miał w swoim życiu wiele podobnych spotkań. Wtedy telewizja jeszcze nie była tak dostępna jak obecnie i twarze piosenkarzy były znane praktycznie tylko z kopert od płyt gramofonowych. Dla mnie to spotkanie było wielkim przeżyciem, tym bardziej, że już wtedy byłem i do dzisiaj pozostałem fanem Jerzego Połomskiego.

Krzysztof Weiss

***

**Z wielkim żalem informujemy,
że 24. stycznia 2023 r.
odszedł od nas nasz Kolega**

prof. dr hab. inż. Józef Portacha

członek założyciel „Solidarność”

na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa

wieloletni przewodniczący Koła w Instytucie Techniki Ciepłej

Członek Komisji Zakładowej Solidarność oraz

Komisji Finansów Solidarność

Wieloletni nauczyciel akademicki, wychowawca wielu pokoleń studentów

Entuzjasta wędrówek turystycznych

Człowiek prawy i odważny

**Uroczystości pogrzebowe odbędą się 27 stycznia o godz. 14.00
w Kościele św. Józefa w Zagnańsku oraz na miejscowym cmentarzu**

***Żegnamy Cię z wielkim żalem
Koleżanki i Koledzy z Solidarność***

Z cyklu: wędrówki po świecie ...

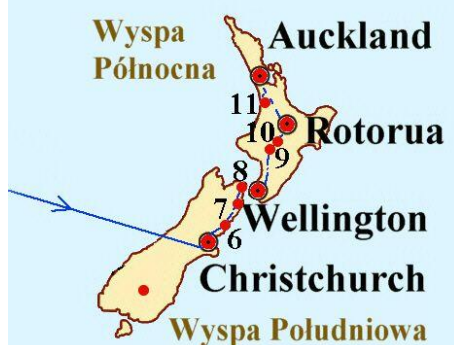
Nowa Zelandia – Wyspa Południowa

Antoni Winiarski

Nowa Zelandia leży na Pacyfiku ok. 1600 km na wschód od Australii. Składa się z dwóch dużych wysp przedzielonych cieśniną Cooka i 700 małych wysp. Stolicą Nowej Zelandii jest Wellington na Wyspie Północnej.

NOWA ZELANDIA

6 Kaikoura	9 Tangarino
7 Grassmere Saltworks	10 National Park Turangi
8 Picton	11 Jaskinia Waitomo

Długość Nowej Zelandii mierzona w kierunku NNE wynosi 1600 km. Dominujące wiatry zachodnie oraz ukształtowanie terenu sprzyjają powstawaniu długich chmur nad wyspami. Wilgotne powietrze znad Pacyfiku napotykać wysokie góry wznosi się i ochładza. Dlatego w języku maoryskim Nowa Zelandia nazywa się Aotearoa – Kraj Długiej Białej Chmury.

Najwyższym szczytem Nowej Zelandii jest Mount Cook 3724 m n.p.m. w Alpach Południowych na Wyspie Południowej. Nowa Zelandia leży na granicy płyt tektonicznych, australijskiej i pacyficznej, które przesuwają się względem siebie. Ten ruch powoduje liczne trzęsienia ziemi i erupcje wulkaniczne. Tragiczne trzęsienie ziemi o sile 6,2 stopnia nawiedziło 22 lutego 2011 r. Christchurch, największe miasto na Wyspie Południowej. Zginęło 185 osób.

Poważnym uszkodzeniom uległy katedry katolicka i protestancka. Musiano wyburzyć kilka tysięcy poważnie uszkodzonych domów. Stolicą Nowej Zelandii jest Wellington na Wyspie Północnej.

Wrzesień 2008 roku był pogodny. Po 3 godzinach lotu z Sydney w Australii, z okien samolotu oglądaliśmy ośnieżone szczyty Alp Południowych i esy-floresy wyrzeźbione przez rzeki w miękkim żwirowym podłożu.

Władze kraju bardzo pilnują, aby obce gatunki roślin lub zwierząt nie przedostały się przez granicę. Turysta mający zabłocone buty może nie być wpuszczony do kraju. Nasza grupa po przejściu odprawy, musiała jeszcze poczekać, aż służby graniczne potwierdzą nasze świadczenia, opłacone w nowozelandzkim biurze podróży. Przywitał nas pan Damian, który nas oprowadzał po Nowej Zelandii.

Katedra Najświętszego Sakramentu w Christchurch przed trzęsieniem ziemi. Dwie wieże zawaliły się w wyniku wstrząsów w 2011 r.

Antoni Winiarski oraz „Dzieci polskie” przybyłe do Wellington w Nowej Zelandii 1 listopada 1944 r. na statku General Randall.

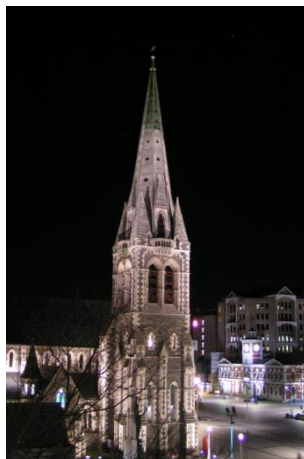
Christchurch nad rzeką Avon jest największym miastem na Wyspie Południowej i liczy 378 tys. mieszkańców. W katolickiej katedrze Najświętszego Sakramentu, a następnie w domu parafialnym przy katedrze, spotkaliśmy się z nowozelandzką Polonią, w tym z czworga „dziećmi polskimi”. Ich historia zaczęła się w 1942 r., gdy z ZSRR do Iranu wraz z Armią Andersa trafiło kilkadziesiąt tysięcy cywilów i ok. 20 tys. dzieci, w większości sierot lub półsierot. Rząd Polski na Uchodźstwie zaapelował o pomoc dla ewakuowanych, na który odpowiedziała m.in. Nowa Zelandia przyjmując 733 dzieci i 105 ich opiekunów. Umieszczono ich w ośrodku w Pahiatua na Wyspie Północnej. Po wojnie, część z nich zdecydowała się pozostać w Nowej Zelandii. W języku angielskim oraz w wydawnictwach polonijnych ukazało się wiele książek i artykułów o ich dziejach. W Polsce, dopiero w 2006 r. ukazała się książka „Dwie ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii”, jako tłumaczenie angielskiej książki z 2004 r. W 2016 r. do księgarń trafiło drugie wydanie książki.

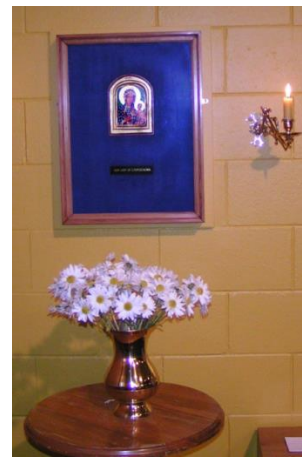
Zwiedzamy stare centrum Christchurch: Anglikańską katedrę ChristChurch, pomnik poległych w latach 1938-1945, Plac Katedralny, Główny Urząd Pocztowy, ulicę handlową New Regent Street i ogród botaniczny. Atrakcją miasta są tramwaje. Uczestniczymy we Mszy św. w kaplicy św. Krzyża, gdzie znajduje się obraz Matki Bożej Częstochowskiej towarzyszący wizycie Jana Pawła II w Nowej Zelandii w 1986 r. Na południe od miasta jest półwysep Banks utworzony ok. 10 mln lat temu przez dwa, obecnie wygasłe, wulkany.

Widok na Christchurch ze wzgórza. W tle Alpy Południowe.

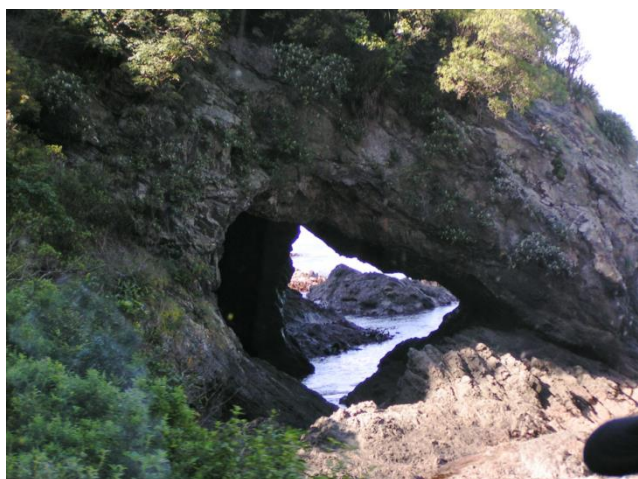
Anglikańska katedra ChristChurch.

Obraz Matki Bożej Częstochowskiej w kaplicy św. Krzyża

W Nowej Zelandii żyje ok. 27 mln owiec.

Kaikoura. Skalny most.

Kaikoura. W kolonii fok Kaimokehu.

Z Christchurch jedziemy do **Kaikoura**. Oglądamy naturalny skalny most i kolonię fok Kaimokehu. Tablice ostrzegają, aby od odpoczywających fok zachować dystans przynajmniej 10 m.

Kaikoura ucierpiało 14 listopada 2016 r. wskutek trzęsienia ziemi o sile 7,8. Zginęły 2 osoby. Naprawa 200 km uszkodzonej drogi i tyle samo linii kolejowej trwała 1 miesiąc. Przylądek Campbell, na północno-wschodnim krańcu Wyspy Południowej, przesunął się w kierunku NNE o ponad dwa metry i wznosił się o prawie jeden metr. Fale tsunami, powstałe w wyniku olbrzymiego podmorskiego usuwiska, największą wysokość 7 m osiągnęły w zatoce Goose Bay.

Na zdjęciu z monitora umieszczonego na katamaranie widać podwodny kanion Kaikōura. Zaznaczono położenie katamaranu i głębokość oceanu pod nim – 670 m.

Samce kaszalotów spermacetowych mają długość do 1,9 m i masę 70 ton.

Nurkujący kaszalot spermacetowy.

Albatros różowodzioby.

W Kaikoura w pobliżu brzegu jest głęboki podwodny kanion Kaikōura o głębokości 2 km, w którym kaszaloty polują na kałamarnice. Szczególnie upodobały sobie kałamarnice olbrzymie o długości ciała razem z mackami do 18 m. Płyniemy katamaranem, aby obserwować te wieloryby. Głębokościomierz pokazuje głębokość zwiększającą się stopniowo do 60 m i nagle głębokość wzrasta do 670 m. Przepływamy nad 600-metrową pionową podwodną ścianą. Przy ładnej pogodzie oglądamy kaszaloty – nurkujące, wypływające i wypuszczające przez nos strumień wody, powietrza i pary wodnej, a także ptaki. Zatrzymujemy się przy kolonii fok Ohau, gdzie w zatoczce foki urządziły przedszkole dla małych focząt.

Następnie przejeżdżamy koło słonego jeziora **Grassmere**, skąd pozyskuje się sól. Nad jeziorem widzimy usypane hałdy soli.

Maoryska rzeźba „Człowiek Pokoju”
Kościół św. Józefa w Picton.

Biała tęcza w porcie Picton.

Po zachodzie słońca dojeżdżamy do **Picton** położonego przy Cieśninie Cooka. Rano idziemy do kościoła św. Józefa. Jest tu ciekawa maoryska rzeźba z początku lat 70. XX w. „Człowiek Pokoju”. Rozwidlony język symbolizuje dwa języki – maoryski i angielski. Po Mszy św. jedziemy do portu. Jest mglisto, ale warstwa mgieł kończy się na wysokości kilku metrów. Powyżej świeci słońce. Dzięki temu widzimy rzadkie zjawisko – białą tęczę, która pojawia się wtedy, gdy słońce jest nisko nad horyzontem, a kropelki wody są mniejsze niż 0,05 mm tak, jak we mgle. Barwy światła rozszczonego przez te kropelki wody nakładają się na siebie dając biały kolor.

Wsiadamy na prom, który płynie przez Marlborough Sounds, wzdłuż dolin rzecznych zatopionych przez ocean. Mijamy malownicze skały. Po trzech godzinach dopływamy do pełnej cudów natury Wyspy Północnej.

Tekst i zdjęcia Antoni Winiarski

Opis trasy i zdjęcia dostępne są na stronie <http://www.kik.katowice.opoka.org.pl/old/pieausnz.html>

WYBRANE WYDARZENIA

grudzień 2022 - styczeń – luty 2023

12 grudnia. Rekordowe mrozy w Rosji, Hiszpanii i we Włoszech. Ojmiakon to najzimniejsza stale zamieszкана miejscowość na północnej półkuli. Notuje się tam najniższe temperatury powietrza w okresie zimowym. 12 grudnia odnotowano tam aż minus 61 stopni i jest to największy mróz w tym sezonie. Średnie temperatury są nawet o kilkanaście stopni niższe od tych uznawanych za normę dla drugiej dekady grudnia. Tak zimno tam nie było od 10 lat. W ostatnim czasie w słynnym mrozowisku Busa di Manna, we wschodnim regionie Trydentu we Włoszech, temperatura spadła do minus 32 stopni. W Hiszpanii pod szczytem Tuc de la Llança w Pirenejach, zmierzono minus 27 stopni. Podobny mróz panował w Alpach Julijskich w Słowenii pod szczytem Komna. Lodowato było w Szwajcarii, a nad jeziorem Sägistalsee temperatura spadła do minus 40,3 stopnia.

Mercedes-Benz Group AG ogłosił powstanie w naszym kraju pierwszej na świecie fabryki samochodów dostawczych Mercedesa, która będzie produkować wyłącznie elektryczne auta. W Jaworze na Dolnym Śląsku firma zainwestuje 1,3 mld euro, a zatrudnienie znajdzie ponad 2500 osób. Produkowane będą duże samochody dostawcze (model zamknięty – furgony) oparte na architekturze VAN.EA (Van Electric Architecture), która jest podstawą dla wszystkich eVanów Mercedes-Benz w segmencie średnim i dużym. Samochody będą wprowadzane na rynek od 2025 roku. Rozpoczęcie inwestycji przewidywane jest na listopad 2023 r., a produkcji na styczeń 2026 r.

14 grudnia. Z Brukseli napływają informacje, że decyzja o przyznaniu Polsce środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) jest na dobrej drodze. Uszczegółowiono warunki jakie musi spełnić Polska, aby taka decyzja zapadła. (Jeżeli nie będzie nowych niespodzianek, to Polska otrzyma dotację 106,9 mld zł i możliwość zaciągnięcia preferencyjnej pożyczki w wysokości 51,6 mld złotych.)

W Korei Południowej wodowano dwa statki do przewozu gazu zamówione przez PKN Orlen. Łącznie zamówiono 6 gazowców.

Na cmentarzu w miejscowości Kowal pożegnano wybitnego aktora Jana Nowickiego. Był aktorem teatralnym, filmowym, telewizyjnym i radiowym, a także reżyserem teatralnym oraz pisarzem, poetą i pedagogiem. Wśród kreacji telewizyjnych i filmowych wymienimy role w *Wielkim Szu*, *Sanatorium pod klepsydrą* i w *Magnacie*. Wiele wybitnych kreacji stworzył na scenie Starego Teatru w Krakowie, np. : Stawrogina w *Biesach*, Artura w *Tangu*, czy księcia Konstantego w *Nocy listopadowej*. Tworzył kreacje wyraziste z nutą pewnego dystansu do kreowanej rzeczywistości.

Był zaangażowany w życie społeczne gminy Kowal. Był strażakiem ochotnikiem.

Fot. Autorstwa Fryta 73 - <https://www.flickr.com/photos/96799800@N07/22455040525/>, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=126520406>

15 grudnia. Sejm przyjął ustawę budżetową na rok 2023. Ustawa została przekazana do Senatu RP.

Wicemarszałek i były marszałek Senatu Witold Karczewski, podczas świątecznych zakupów, został napadnięty, wulgarnie wyzywany, uderzony i przewrócony. Napastnik wyrwał mu telefon i rzucił na podłogę. Wulgarnie obelgi padły także pod adresem prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego.

16 grudnia. Utrzymuje się piękna zimowa pogoda. Wreszcie jest sporo śniegu.

Media informują o przygotowywanym przez Rząd nowym projekcie mieszkaniowym – na pierwsze mieszkanie. Część kosztów związanych z budową mieszkania będzie ponosić budżet państwa. Z programu będą mogły skorzystać osoby w wieku do 45 lat. Ten nowy system finansowania budownictwa mieszkaniowego ma obowiązywać od 1 lipca 2023 roku.

Na szczycie UE po długiej dyskusji przyjęto 9. pakiet sankcji na Rosję. Rozszerzono listę produktów, których eksport do Rosji jest zakazany (np. produktów AGD zawierających elektronikę wykorzystywaną przez Rosjan do produkcji dronów). Sankcjami objęto dodatkowych 200 osób. W trakcie rozmów podejmowano próby wyłączenia z sankcji kilku oligarchów objętych uprzednio wcześniejszymi sankcjami.

19 grudnia. To już 300 dni wojny na Ukrainie.

Po okresie ponad dwumiesięcznych debat Komisja Europejska wyraziła zgodę na przyjęcie maksymalnej ceny gazu za 1. megawatogodzinę w wysokości 180 euro. Jest to cena nieco wyższa od proponowanej przez Polskę i niższa o 95 euro od ceny proponowanej przez Niemcy.

22 grudnia.. Odwilż od wczoraj.

Wczoraj niespodziewaną wizytę w Stanach Zjednoczonych złożył Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski. W Białym Domu odbyło się spotkanie prezydentów Ukrainy i Stanów Zjednoczonych. Kolejnym punktem wizyty było wystąpienie W. Zełenskiego przed Kongresem Stanów Zjednoczonych. Zarysował sytuację militarną i warunki w jakich egzystują mieszkańcy Ukrainy. Prezydent Stanów Zjednoczonych powiedział, *naród ukraiński jest inspiracją dla całego świata. Ameryka wspiera Naród Ukraiński. ...Zrobimy wszystko aby to Ukraina zwyciężyła.* Za kilka dni w Kongresie Stanów Zjednoczonych będzie przyjmowany budżet na rok 2023. Przewiduje się, że na pomoc Ukrainie przewidziana jest kwota 45 miliardów dolarów. Stany Zjednoczone prześlą Ukrainie baterie systemu Patriot dla obrony ukraińskiego nieba.

Przed gmachem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odsłonięto pomnik Jana Olszewskiego, pierwszego premiera wybranego przez Sejm powołany w wolnych wyborach.

Na Powązkach Wojskowych w Warszawie odbył się pogrzeb gen. Mirosława Hermaszewskiego, lotnika, pierwszego i jedyne polskiego kosmonauty. W czerwcu 1978 roku wraz z radzieckim kosmonautą Piotrem Klimukiem odbył lot na statku Sojuz 30 do stacji orbitalnej „Salut 6”. Misja zakończyła się lądowaniem w stepach Kazachstanu, po 8 dniach i po dokonaniu 126 okrążeń Ziemi. Został odznaczony Złotą Gwiazdą Bohatera Związku Radzieckiego. W latach 1987–1990 był komendantem Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie. W wolnej Polsce został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (17.06.2023).

Fot. Autorstwa Nieznany - Immediate source: www.astro.zeto.czyst.plOriginal source: Raz, dwa, trzy, from 1978., Domena publiczna,

24, 25, 26 grudnia. Wigilia, I i II dzień świąt Bożego Narodzenia. Sobota, niedziela, poniedziałek. Temperatura około 5° C. W Warszawie śnieg całkowicie zaniknął. W Boże Narodzenie z balkonu bazyliki Świętego Piotra w Watykanie Papież Franciszek wygłosił orędzie Urbi et Orbi, w którym przypomniał o różnych konfliktach na świecie, a w szczególności apelował o zakończenie bezsensownego konfliktu w Ukrainie.

W Stanach Zjednoczonych atak mroźnej (temperatura około - 40° C) i śnieżnej zimy. Media donoszą o ponad sześćdziesięciu śmiertelnych ofiarach.

Zmarł wybitny aktor teatralny i filmowy, a także reżyser Emilian Kamiński. Był związany z Teatrem Narodowym, a później z teatrem Ateneum. W 2009 roku otworzył prywatny teatr Kamienica. Był dyrektorem tego teatru. W okresie stanu wojennego był organizatorem nielegalnego Teatru Domowego.

Fot. Autorstwa Ja Fryta from Strzegom - Emilian KamińskiUploaded by Dudek1337, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=27058433>

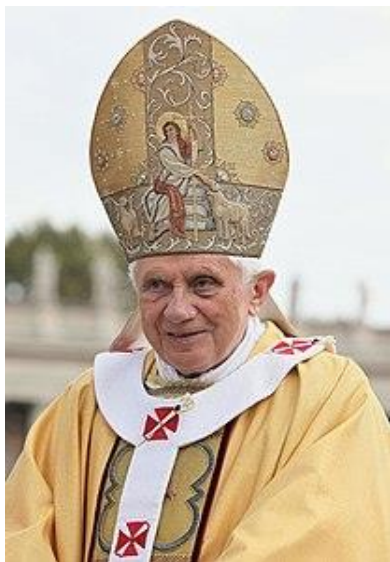
27 grudnia. Polska zakupiła od Francuzów dwa satelity rozpoznawcze o dokładności do 30 cm oraz stację odbiorczą. Umowa ma być zrealizowana do 2027 roku, ale już od przyszłego roku będziemy mieli dostęp do obserwacji prowadzonych przez francuskie satelity.

29 grudnia. Zmarł Pele, fenomenalny piłkarz brazylijski. Jako jedyny zdobywał z drużyną Brazylii trzykrotnie mistrzostwo świata w piłce nożnej. W Brazylii ogłoszono żałobę narodową.

Fot. Autorstwa Nieznany - El Gráfico, Domena publiczna,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=127169624>

31 grudnia. Sylwester. Sobota. W całej Polsce temperatury powyżej pięciu, a nawet dziesięciu stopni Celsjusza. W Zakopanem, na Równi Krupowej, już po raz kolejny, odbył się Koncert Marzeń z Dwójką. Na wielkiej scenie przypominające pałac lodowy, rozświetlonej feerią laserowych świateł, wystąpiło wiele gwiazd krajowych i zagranicznych, w tym zespół hip-hopowy Black Eyed Peas. Ocenia się, że na koncercie bawiło się ponad sześćdziesiąt tysięcy osób.

31 grudnia 2022 roku odszedł do domu Ojca papież senior Benedykt XVI (Joseph Aloisius Ratzinger). Urodził się w 1927 roku, w Bawarii, w gminie Marktl, w rodzinie bardzo religijnej. W 1951 roku, wraz z bratem, przyjął święcenia kapłańskie. Szybko rozwijała się jego kariera naukowa i awanse w hierarchii kościoła katolickiego. Biskupem został w maju 1977 roku, a w czerwcu kardynałem. W 1981 roku papież Jan Paweł II powołał go na prefekta Kongregacji Nauki Wiary. Objął także wiele kierowniczych funkcji w Kurii Rzymskiej. Po śmierci papieża Jana Pawła II został w 2005 roku wybrany jego następcą. Papieżem był w latach 2005 – 2013, krócej niż emerytem. Imię przyjął w nawiązaniu do św. Benedykta, patrona Europy. Jako kardynał Jozeph Ratzinger, został wybrany papieżem w wieku 78 lat, po 23 letniej współpracy i przyjaźni z papieżem Janem Pawłem II. Benedykt XVI opublikował trzy encykliki „Spe salvi”, „Deus caritas est” i „Caritas in veritate” oraz trzy książki o Jezusie z Nazaretu. Odbył 24 pielgrzymki zagraniczne. Do Polski pielgrzymował w 2006 roku, z mottem „Trwajcie mocni w wierze”. Był wtedy w Warszawie, Wadowicach, Kalwarii Zebrzydowskiej, sanktuarium w Krakowie-Łagiewnikach oraz Auschwitz-

Birkenau, gdzie podczas jego wizyty na niebie ukazała się tęcza. Potrafił w krótkich słowach trafiać w samo sedno. Jako wybitny teolog oraz intelektualista, swoim zadaniem uczynił dialog między wiarą a rozumem. W opinii ludzi pozostanie jednym z najważniejszych myślicieli naszych czasów. Jego dzieła były i pozostaną kotwicą wiary zgodnej z Credo Kościoła we współczesnym zrelatywizowanym świecie. Przewidywał odchodzenie wielu od Boga i kościoła i marginalizację kościoła w życiu społecznym. Przez wielu był uważany za żelaznego konserwatystę, ale też jako Papieża prawdy i czystości eucharystycznej. Wzywał „trwajcie w wierze i rozumie”. Wielu zwracało uwagę na

jego mądrość i wrażliwość. W 2013 roku złożył rezygnację z posługi biskupa Rzymu. Został papieżem emerytem. Do swej śmierci mieszkał w klasztorze Mater Ecclesiae w Watykanie,

Fot. Autorstwa Kancelaria Prezydenta RP - prezydent.pl, GFDL 1.2, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=11813183>

1 stycznia 2023 roku. Nowy Rok. W całej Polsce temperatury dodatnie. W Warszawie zarejestrowano rekordową temperaturę 18,9 stopni Celsjusza.

2 stycznia. Skupiający się na kwestiach związanych z ograniczaniem wolności z uwagi na zdrowie, niezależny dziennikarz Michael Bryant, udowadnia, że Covid-19 nie był powszechnym nagłym przypadkiem medycznym, wydarzeniem epidemiologicznym, ale modelem biznesowym, planem prania pieniędzy, masową operacją psychologiczną i pretekstem do całkowitego przeglądu i restrukturyzacji obecnego światowego porządku społecznego oraz gospodarczego. Elity finansowe zgromadziły ogromne, niespłacalne długi i deficyty. Wiedzą, że obietnic emerytur i świadczeń socjalnych nie da się dotrzymać. Wiedzą, że system osiągnął swoje Waterloo i niepokoje społeczne są nieuniknione. Był wydarzeniem medialnym, koniem trojańskim zaprojektowanym, aby rozpocząć całkowitą transformację naszego społeczeństwa, zaprojektowanym w celu powiększenia portfeli superbogaczy. Szczegóły na: <https://uncutnews.ch/covid-19-eine-globale-finanzoperation/>

3 stycznia. Pomimo zażądania przez UE powrotu do 23 % stawki VAT na paliwa (stawka ta była obniżona do 8%), koncern PKN Orlen nie podniósł ceny paliw. To oburzyło opozycję, która uznała, że ceny paliw w ubiegłym roku były zawyżone, a to oznacza, że w ubiegłym roku Orlen zarabiał „kokosy” kosztem obywateli. Tu trzeba przypomnieć, że ceny paliw w Polsce, w ubiegłym roku, należały do jednych z najniższych w Europie.

Rada Polityki Pieniężnej po raz kolejny utrzymała stopy procentowe na dotychczasowym poziomie. (Podstawowa stopa procentowa wynosi 6,75 %.) Inflacja wynosi 17,6% i jest nieco niższa od przewidywanej. W miesiącach stycznia i lutego przewiduje się silniejszy wzrost inflacji, zmniejszenie inflacji jest oczekiwane w następnych miesiącach.

6 stycznia. Święto Trzech Króli. W kilkuset polskich miejscowościach odbyły się pochody Trzech Króli.

Po rozmowie kanclerza Scholza z prezydentem Stanów Zjednoczonych, Niemcy zdecydowały się przekazać baterie Patriot Ukrainie. Podtrzymany został także zamiar wysłania baterii Patriot do Polski. Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych RP będzie decydował o użyciu tego systemu, ale baterie będą obsługiwane przez żołnierzy niemieckich.

11 stycznia. Środa. Około 6° C. Coraz szersze kręgi zatacza afery korupcyjna w Parlamencie UE. Około kilkudziesięciu deputowanych do Parlamentu UE podejrzanych jest o lobbowanie na rzecz Kataru i Maroka. W przypadku Maroka chodzi o wspieranie dążeń do przyłączenia Sahary zachodniej do Maroka. Zauważono, że większość osób z tej grupy deputowanych aktywnie krytykowało Polskę za brak praworządności.

Polska zgłosiła inicjatywę przekazania walczącej Ukrainie czołgów Leopard znajdujących się w dyspozycji krajów UE. Ze swej strony Polska deklaruje gotowość przekazania kompanii (około 14) czołgów Leopard 2.

We Lwowie odbyło się spotkanie prezydentów Litwy, Polski i Ukrainy (Trójkąt Lubelski). Ukraińcy z owacjami przyjęli prezydenta Polski A. Dudę. Prezydenci Polski i Ukrainy złożyli kwiaty na Cmentarzu Orłąt Lwowskich.

17 stycznia. „Era nieograniczonego korzystania z prywatnych samochodów dobiegła końca”. W Szkocji wdrażane są plany Światowego Forum Ekonomicznego (WEF): minister ds. zerowej emisji netto, energii i transportu, Michael Matheson ujawnił, że rząd chce ograniczyć korzystanie z samochodów w większości miast i miasteczek w kraju. Dzięki temu mogą osiągnąć swój zerowy netto cel. Przedstawił on nową koncepcję „20-minutowego sąsiedztwa”, która zapewnia, że wszystkie usługi znajdują się w odległości 20-minutowego spaceru lub jazdy rowerem od mieszkania danej osoby. Zmniejszona będzie liczba miejsc parkingowych dla samochodów, a więcej miejsca zostanie udostępnione dla ścieżek rowerowych i transportu publicznego.

<https://www.scottishdailyexpress.co.uk/news/politics/snps-alleged-private-car-ban-28981118>

19 stycznia. Kolejny dzień trwają spotkania i rozmowy przywódców politycznych, biznesmenów i naukowców podczas tegorocznego Światowego Forum Ekonomicznego w Davos. Przewodnicząca komisji Europejskiej Ursula von der Leyen deklarowała poparcie dla walczącej Ukrainy, ale główna część jej wystąpienia była poświęcona

wprowadzeniu rewolucyjnych zmian w gospodarce UE. Zapowiedziała ukierunkowanie ustawodawstwa na rozwój przemysłu o zerowej emisji netto. Zwiększenie konkurencyjności przemysłu krajów UE mają wspierać dotacje i pożyczki udzielane przez Fundusz Sprawiedliwości. Działania te mają także powstrzymać ucieczkę firm europejskich do Stanów Zjednoczonych. Krytycznie odniosła się także do sposobów ekspansji gospodarki chińskiej.

Bardzo zdecydowane i znaczące były wypowiedzi Prezydenta A. Dudy, premiera M. Morawieckiego i wicepremiera J. Sasina w sprawie systemu bezpieczeństwa w Europie i konieczności udzielenia silnego wsparcia walczącej Ukrainie. Pawilon polski w Davos był jednym z najczęściej odwiedzanych przez polityków i biznesmenów.

20 stycznia. W południowo-wschodniej Polsce zima przypomniła sobie że jest zima. Sypnęło śniegiem. Urlopowicze mają raj, a kierowcy muszą ostrożnie jeździć.

W amerykańskiej bazie lotniczej w Niemczech, w Ramstein, rozpoczęło się spotkanie członków NATO. W obradach uczestniczyli przedstawiciele 50 państw. Obradom przewodniczył sekretarz obrony USA Lloyd Austin. Polskę reprezentował minister obrony M. Błaszczak. Głównym tematem obrad była kontynuacja wsparcia militarnego dla walczącej Ukrainy.

L. Austin powiedział „Nie możemy zwalniać. Ukraińcy patrzą na nas. Kreml na nas patrzy. Historia na nas patrzy”. W spotkaniu zaocznie wziął udział prezydent Ukrainy W. Zełenski. Realistycznie ocenił sytuację na Ukrainie. Dziękował za wsparcie, ale zwracał uwagę, że Putin szubko podejmuje decyzje, a odpowiedź ze strony wspierających Ukrainę następuje z opóźnieniem. Zaznaczył „Ukraina broni tego, co sprawia, że jesteśmy światem cywilizowanym”. Ważnym tematem, szczególnie wobec przewidywanej ofensywy wojsk rosyjskich, była propozycja Polski by wzmocnić obrońców Ukrainy o znaczącą liczbę czołgów. Proponujemy by kraje, które dysponują czołgami Leopard, przekazały je solidarnie Ukrainie. Polska deklaruje gotowość przekazania kompanii tych czołgów (14 czołgów). Czołgi Leopard to konstrukcja i produkcja niemiecka. Niemcy nie deklarują gotowości przekazania Ukrainie tych czołgów znajdujących się na ich stanie. Nie wypowiadają się też w sprawie wyrażenia zgody krajom posiadającym te czołgi na przekazanie ich Ukrainie.

<https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2023-01-20/spotkanie-w-bazie-nato-w-rammstein/>

22 stycznia. W 1863 roku, 160 lat temu, w dniu 22 stycznia wybuchło Powstanie Styczniowe. Powstanie objęło ziemie zaboru rosyjskiego. Był to kolejny i najdłuższy zryw Polaków o odzyskanie utraconej niepodległości. Trwał

ponad dwa lata. Była to wspólna walka Polaków, Litwinów, Białorusinów i Ukraińców z carskim zaborcą.

Tym razem do walki stanęły wszystkie stany: szlachta, mieszczaństwo i chłopci. Stoczono około 1200 bitew i potyczek. Była to głównie wojna partyzantska. Pomimo powszechnego udziału ludności w powstaniu (w niektórych rejonach) powstanie zakończyło się klęską i prześladowaniami. Konfiskowano majątki ziemskie, ponad 30 tysięcy osób skazano na wieloletnią katorgę lub na zesłanie na Syberię. Pomimo przegranej walki Powstanie Styczniowe stało się ważnym etapem Naszej Drogi do Wolności i Niepodległości.

Foto. Autorstwa Artur Grottger - pinakoteka, Domena publiczna, <https://commons.wikimedia>

25 stycznia. Temperatury dodatnie. Pod wpływem presji Polski i Stanów Zjednoczonych rząd niemiecki zadeklarował gotowość przekazania Ukrainie 14 czołgów Leopard 2 i wyraził gotowość wyrażenia zgody na wysłanie Ukrainie czołgów Leopard, znajdujących się w dyspozycji innych krajów. Stany Zjednoczone prześlą Ukrainie 31 czołgów Abrams. Rozpocznie się szkolenie ukraińskich żołnierzy do obsługi tych czołgów.

Parlament UE unika rzeczowej debaty o korupcji w swoich szeregach, choć coraz więcej informacji wskazuje, że kupowanie „poprawek” do różnego rodzaju deklaracji podejmowanych przez Parlament było codziennością. Podobno istniał nieoficjalny cennik za wniesione poprawki i za uchwały. Zrozumiałe są przypuszczenia ze strony Polski, że deklaracje o braku praworządności w Polsce były finansowo wspierane przez kogoś zainteresowanego stworzeniem negatywnego obrazu Polski. Wg informacji podawanych przez Stany Zjednoczone Rosja na lobbing przeznaczyła kwotę 300 mln dolarów.

Nowym selekcjonerem reprezentacji Polski w piłce nożnej został Portugalczyk Fernando Santos. Jest doświadczonym trenerem i odnosił wiele sukcesów, np. prowadzona przez niego drużyna Portugalii wygrała mistrzostwa Europy. Szkoleniowiec udał się na urlop. 68-latek odwiedził swoją ojczyznę i pojechał na pielgrzymkę do Jerozolimy, a po zakończeniu krótkich wakacji ponownie pojawił się w Warszawie, gdzie będzie mieszkał na co dzień. Więcej na https://sport.interia.pl/reprezentacja-polski/news-fernando-santos-zaskoczyl-pzpn-wystarczylo-jedno-pytanie-now,nId,6587790#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=chrome wizycie w Polsce „

27 stycznia. Temperatura 0° C. Wczoraj Sejm przyjął ustawę nowelizującą Kodeks Wyborczy. Zmieniono wskazania dotyczące powoływania komisji wyborczych. Obwodowe Komisje Wyborcze będą mogły być powoływane w obwodach obejmujących od 200 wyborów. Było – od 500 wyborców. Zwiększona została transparentność zliczania głosów. Będzie także organizowany transport do lokali wyborczych dla osób powyżej 60 roku życia i dla osób niepełnosprawnych. Ustawę przekazano do Senatu. Proponowane zmiany poprawią dostępność do lokali wyborczych i mogą się przyczynić do zwiększenia frekwencji wyborczej.

Na Politechnice Wrocławskiej rusza nabór na studia przygotowujące specjalistów od energii jądrowej.

450 lat temu, na sejmie konwokacyjnym w Warszawie podjęto uchwały zapewniające swobodę wyznania. Zapewniały innowiercom równouprawnienie z katolikami i opiekę państwa. Polska stała się ozą wolności w Europie.

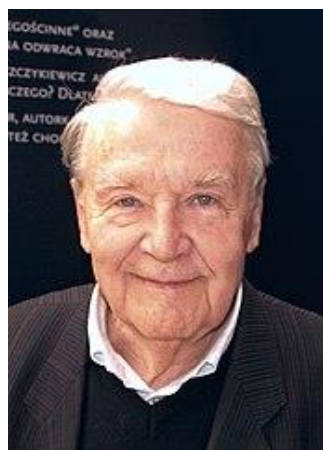
78 lat temu żołnierze armii Pierwszego Frontu Ukraińskiego wyzwolili w Oświęcimiu więźniów obozu koncentracyjnego KL Auschwitz.

Polska oprócz czołgów Leopard przekaże Ukraińcom także 60 czołgów „Twardy”.

28 stycznia. Prezydentem Czech został wybrany emerytowany generał Petr Pavel.

31 stycznia. Od kilku dni we Francji organizowane są strajki i protesty przeciwko podwyższeniu wieku emerytalnego z 62. na 64 lata.

Sześć uczelni: AGH, Politechnika Śląska, Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Politechnika Warszawska i Politechnika Wroclawska, podpisały list intencyjny o rozwoju badań i kształcenia na nowym kierunku „energetyka jądrowa”.

2 lutego. Wczoraj zmarł Leonard Pietraszak, wybitny aktor filmowy, teatralny i telewizyjny. Zamierzał być bokserem, ale na szczęście został aktorem. Występował w teatrach Poznania i Warszawy. Najszerzej znany jest z kreacji telewizyjnych i filmowych. Na przykład w serialu „Czarne chmury” wystąpił jako Krzysztof Dowgird, a w serialu „Kariera Nikodema Dyzmy” jako płk Wareda. Doskonałą rolę Kramera, dyrektora banku, stworzył w filmie „Vabank”.

Fot. Autorstwa Fryta 73 - Leonard Pietraszak, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=110814551>

Kolejne wsparcie przed drożyzną. Od 1 kwietnia do końca roku dla cukierni i piekarni (z wyłączeniem wielkich sieci handlowych) będzie obowiązywała obniżona cena za gaz, 200,17 zł za megawatogodzinę.

Delegacja Komisji Europejskiej wraz z jej przewodniczącą Ursulą von der Leyen przybyła do Kijowa na szczyt Unia Europejska – Ukraina. Przewodnicząca UE zapowiedziała ogłoszenie do 24 lutego dziesiątego pakietu sankcji przeciwko Rosji.

3 lutego. Od 1 marca ceny biletów za przejazdy pociągami PLK i Intercity wracają do poziomu z roku poprzedniego. (Od 11 stycznia br. ceny biletów zostały podniesione ze względu na wzrost cen za prąd elektryczny. Rząd podjął decyzję o zrekompensowaniu liniom kolejowym zwiększonych kosztów energii elektrycznej.)

Wiceminister spraw zagranicznych Mularczyk podczas swej wizyty w Stanach Zjednoczonych podniósł sprawę odszkodowań od Niemiec za straty poniesione przez Polskę w czasie II Wojny Światowej.

5 lutego. Ze względu na trwające w Tatrach silne opady śniegu ogłoszono najwyższy poziom zagrożenia lawinowego – 4. poziom. Ruch turystyczny w Tatrach został zamknięty.

Amerykanie zestrzelili chiński balon szpiegowski przelatujący nad terytorium USA. Balon zestrzelono nad Atlantykiem, już po opuszczeniu lądu amerykańskiego. Od dłuższego czasu napływały informacje o balonach przelatujących nad Stanami Zjednoczonymi, a także nad innymi krajami. Odwołano planowaną wizytę amerykańskiego sekretarza stanu Antony Blinkena w Chinach.

Wczoraj, w Tel Awiwie, zmarł, w wieku 87 lat Szewach Weiss – Izraelski polityk i dyplomata, a także naukowiec. Urodził się w Polsce w Borysławiu (teraz to Ukraina). W czasie II Wojny Światowej, po zajęciu tych terenów przez wojska niemieckie, rodzina Weissów została zamknięta w gettcie. Po ucieczce z getta ukrywali się. W tym czasie pomocy udzielili im: Ukrainka, a potem dwie rodziny polskie. Po wkroczeniu wojsk radzieckich, po pewnym czasie, przenieśli się do Polski, a stąd przez Czechosłowację i Włochy dotarli do Palestyny..

W okresie kształcenia i służby wojskowej i okresie aktywnego uprawiania sportu (lekkiej atletyki) zaczął angażować się w życie polityczne. By posłem do Knesetu, a w latach 1992 do 1996 r był przewodniczącym Knesetu. W latach 2001 – 2003 był ambasadorem Izraela w Polsce. Angażował się w życie społeczne i kulturalne w naszym Kraju. Został odznaczony Orderem Orła Białego.

Fot. Autorstwa Cezary p - Praca własna, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4060697>

7 lutego. Wczoraj w nocy, nad ranem, silne trzęsienie ziemi nawiedziło południowo-wschodnią Turcję oraz Syrię. Już dzisiaj liczba ofiar przekracza w Turcji trzy tysiące, a w Syrii półtora tysiąca. Do Turcji, jako jedna z pierwszych dotarła grupa poszukiwawczo-ratunkowa polskich strażaków.

Orlen obniżył o 20 groszy cenę litra oleju napędowego do silników dieslowskich.

Na lotnisku w Bemowie trwają ćwiczenia z wyrzutniami Patriot.

8 lutego. Prezydent Ukrainy W. Zełenski niespodziewanie złożył wizytę w Wielkiej Brytanii. Rozmawiał z królem Karolem IV i z premierem Rishi Sunakiem. Późnym wieczorem udał się do Paryża, gdzie spotkał się z prezydentem Francji Emmanuelem Macronem i kanclerzem Niemiec Olafem Scholzem.

9 lutego. W. Zełenski złożył wizytę w Parlamencie Europejskim. Jego wystąpienie zostało przyjęte oklaskami na stojąco. Odegrano hymn Ukrainy. Rozpoczął się dwudniowy szczyt UE (Rady Europejskiej), także z udziałem W. Zełenskiego.

Sejm przyjął ustawę wiatrakową. Największe spory dotyczyły odległość turbin od zabudowań. Przyjęto rozwiązanie kompromisowe. Minimalna odległość od zabudowań nie może być mniejsza niż 700 m. Ta ustawa jest jednym z warunków przyznania środków z KPO.

10 lutego. Turcja. To już piąta doba walki o uratowanie życia osobom zasypanym gruzami domów. Polskim strażakom udało się wydostać kobietę uwięzioną w gruzach. Musieli wśród gruzów przedostać się w dół, o około 10 metrów.

Do Turcji dotarła 52. osobowa grupa medyków z Polski. Pomoc medyczną świadczą w budynku szkoły średniej, ale jutro zostanie postawiony szpital polowy.

Liczba ofiar trzęsienia ziemi w Turcji i Syrii szacowana jest na ponad 22 tysiące.

W prasie holenderskiej ukazał się artykuł informujący o tym, że eurodeputowany R. Sikorski otrzymywał rocznie 100 tysięcy dolarów ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich za doradztwo przy konferencji Sir Bani Yas. "Konferencja została utworzona przez Emiraty nieco ponad 10 lat temu jako sposób na prowadzenie międzynarodowej dyplomacji za pomocą miękkiej siły". "Zasiada w jej radzie doradczej od 2017 roku, w wyniku czego otrzymał już prawie pół miliona euro od Ministerstwa Spraw Zagranicznych Emiratów Arabskich". Holenderska gazeta pisze także "Analiza wyników głosowania Sikorskiego przeprowadzona przez nas pokazuje, że zajmuje on stanowisko przychylnie Emiratom i ich najwierniejszemu sojusznikowi Arabii Saudyjskiej"

11 lutego. Trwa ofensywa rosyjska. Toczą się krwawe walki pod Bachmutem. Trwają rosyjskie zmasowane ataki raketowe. Wojska ukraińskie z determinacją bronią swoich pozycji.

Prezydent RP A. Duda skierował ustawę o Sądzie Najwyższym do niezwłocznego rozpatrzenia przez Trybunał Konstytucyjny.

16 lutego. Prezydent A. Duda przybył do Wielkiej Brytanii na spotkanie z premierem Rishi Sunakiem. Podziękował za wsparcie Ukrainy czołgami Challenger oraz za udostępnienie Polsce systemu strzegącego nasze niebo.

17 lutego. Prezydent A. Duda złożył wizytę królowi Wielkiej Brytanii Karolowi III. Głównym tematem rozmów była pomoc humanitarna. Rodzina królewska przeznaczyła znaczne środki na wsparcie humanitarne Ukraińców.

Wieczorem prezydent A. Duda przyleciał do Monachium. Tu odbywa się coroczna Międzynarodowa Konferencja Bezpieczeństwa z udziałem przywódców rządów, parlamentarzystów i przedstawicieli społeczeństwa. Przy tej okazji odbyło się trójstronne spotkanie przywódców Francji, Niemiec i Polski: Emanuela Macrona, Olafa Sholza i Andrzeja Dudy. Jednomyślnie opowiadali się za koniecznością wspierania Ukrainy w jej dążeniu do pokonania napastnika – Rosji.

Łączną liczbę ofiar trzęsienia ziemi w Turcji i Syrii szacuje się na 43 tysiące.

Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski zaprezentował dążenia C40. C40 to stowarzyszenie miast, które promuje ambitne cele w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych. Warszawa należy do tego stowarzyszenia. Rekomendowane są drastyczne ograniczenia spożycia mięsa i nabiału. Na przykład w przypadku mięsa rekomenduje się ograniczenie spożycia do 16 kg na rok. Radykalne ma być także ograniczenie podróży samolotem – do jednej na rok lub na dwa lata i liczby nowych ubrań przypadających na osobę w ciągu roku.

18 lutego. Drugi dzień obrad Międzynarodowej Konferencji Bezpieczeństwa. Do zebranych zaocznie przemówił prezydent Ukrainy W. Zełenski. W obradach, ze strony Polski, uczestniczy także premier M. Morawiecki. Dąży do przyjęcia przez uczestników konferencji poglądu, że „Ukraina musi wygrać tę wojnę, a Rosja musi przegrać tę wojnę”. Przedstawiciele Polski starają się także zorganizować uwspólnienie starań o zaopatrzenie Ukrainy w amunicję. Poruszana jest również konieczność przekazania Ukrainie samolotów do skutecznej obrony powietrznej nad Ukrainą. Leciwy filozof niemiecki uważa, że Ukraina powinna jak najszybciej przegrać tę wojnę, bo to zatrzyma przelew krwi walczących stron. Chyba jednak większość uczestników zdaje sobie sprawę, że takie rozwiązanie stwarzałoby fatalne perspektywy dla dalszych losów Europy. Rozmawiano też o następcy sekretarza generalnego NATO, gdyż Jens Stoltenberg nie wyraża zgody na ponowne przedłużenie jego kadencji.

Na chrześcijańskim Uniwersytecie Asbury w amerykańskim stanie Kentucky, od 8 lutego trwa niezwykle ruch odnowy. Po skończonym nabożeństwie, studenci po prostu nie chcieli wychodzić z kaplicy i modlą się dalej. Przebywają tam nadal nieprzerwanie od ponad dziewięciu dni, aby wielbić Boga i modlić się. Modlą się za siebie nawzajem, za sąsiadów i za cały świat, czytają Biblię. Po dwóch dniach na modlitwie zebrało się już 1500 osób. Do Asbury, aby się modlić, przybyli studenci z ponad 21 amerykańskich uniwersytetów. Modlą się dzień i noc. Od 13 lutego podobne przebudzenie ma miejsce również na Lee University, w stanie Tennessee. Rob Fultz, pastor tego kampusu, powiedział: „Duch Święty działa. Widzieliśmy zbawienia, uwolnienia, uzdrowienia”, „Największe przebudzenie

w historii ludzkości nadejdzie w tym pokoleniu. To może nie przypominać niczego, co widzieliśmy wcześniej, ale tak się stanie”, „Młodzi ludzie odczuwają „czysty głód prawdziwego spotkania z Jezusem”, „I naprawdę wierzę, że

to głód świętości – ten głód prawdziwego spotkania z Bogiem jest tym, co naprawdę wzrusza ich serca i ich pasję, by naprawdę po prostu podążać za Nim”.

<https://www.kath.net/news/80837>

<https://www1.cbn.com/cbnnews/us/2023/february/the-spirit-of-god-is-moving-revival-at-second-college-reaches-60-hours-of-salvation-deliverance-healing>

<https://www.washingtonpost.com/religion/2023/02/15/asbury-university-christian-revival/>

20 lutego. Niespodziewanie prezydent Stanów Zjednoczonych złożył wizytę w Kijowie. Do Rzeszowa przyleciał samolotem prezydenckim, a dalej pociągiem. Spotkał się z prezydentem Ukrainy W. Zełenskim. Rosjanie zostali zawiadomieni o tej wizycie. Wizyta jest wymownym wyrazem wsparcia dla walczącej Ukrainy.

Premier Włoch Giorgia Meloni przybyła do Warszawy. Tu spotkała się z premierem Mateuszem Morawieckim.

21 lutego. J. Biden jest już w Warszawie. Tu w godzinach południowych spotkał się w pałacu prezydenckim z prezydentem Polski A. Dudą, a o godzinie 17.30 wygłosił przemówienie w Arkadach Kubickiego, w ogrodach Zamku Królewskiego w Warszawie. To wystąpienie było poprzedzone mocnym wystąpieniem prezydenta Polski A. Dudy. Podziękował prezydentowi J. Bidenowi za wsparcie i jednoznaczne wykazanie, że rolą NATO jest obrona wolnego świata.

Prezydent J. Biden na początku swego wystąpienia nawiązał do wypowiedzi A. Dudy „Polska potrzebuje Stanów Zjednoczonych, tak jak Stany Zjednoczone potrzebują Polski.” Wystąpienie J. Bidena było silnym potwierdzeniem wsparcia dla walki Ukrainy „Nasze wsparcie dla Ukrainy nie będzie zachwiane, NATO nie ulegnie podzieleniu.” „Kijów stoi mocny, stoi wyprostowany. A przede wszystkim stoi wolny. Gdyby Ukraina przestała się bronić – przestałaby istnieć. Gdyby Rosja przegrała – to zakończyłaby się wojna.” „Putin spodziewał się finlandyzacji NATO, a doczekał się NATOizacji Finlandii i Szwecji.” „Atak na jednego członka NATO, to atak na wszystkich członków, to święta przysięga.” Mówił: nie będzie zwycięstwa Rosji, a decyzje, które teraz podejmujemy będą kształtować bezpieczeństwo na kilkadziesiąt lat. Podziękował także Polakom za ich postawę „wasza hojność i gotowość do otwarcia swoich serc i domów – to niezwykle.” Wspomniał także o dążeniach Białorusi i Mołdawii. Pozdrowił panią prezydent Mołdawii za jej walkę o prawa życia w wolności.

Na błoniach ogrodów zamkowych wystąpienia prezydentów Polski i Stanów Zjednoczonych wysłuchało około dziesięciu tysięcy warszawiaków i przyjezdnych z miast i miasteczek polskich. Było też wielu Ukraińców i Białorusinów.

W Warszawie, w pałacu prezydenckim, odbył się także nadzwyczajny szczyt Bukaresztańskiej Dziewiątki B9. (Dziewięciu państw Europy Środkowo-Wschodniej: Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji i Węgier.) W obradach uczestniczyli także: prezydent Stanów Zjednoczonych Joe Biden i sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg. Kraje Dziewiątki będą stać ramie w ramie z Ukrainą. Przywódcy Krajów Bukaresztańskiej Dziewiątki podpisali deklarację w której potępiono "rosyjską, brutalną, krwawą wojnę przeciwko Ukrainie" i potwierdzili zaangażowanie w kontynuację polityki odstraszania i obrony.

23 lutego. Dzisiaj kończy się rok od rozpoczęcia agresji Rosji na Ukrainę. Rok temu w wielu stolicach państw europejskich sądzono, że Rosja pokona Ukrainę w ciągu kilku dni. Bohaterska postawa Ukraińców powstrzymała przeważające siły atakujących wojsk rosyjskich, ale wojna trwa. Codziennie giną żołnierze ukraińscy i cywilni Ukraińcy. Rosja stara się nie tylko pokonać opór wojsk ukraińskich, ale i zniszczyć państwo ukraińskie, przekreślić raz na zawsze marzenia Ukraińców o niepodległości. Pociski, rakiety i bomby rosyjskie niszczą infrastrukturę cywilną i domy mieszkalne. Około sześciu tysięcy dzieci ukraińskich wywieziono w głąb Rosji, by je zrusyfikować. Kraje NATO wspierają Ukrainę, udzielając pomocy humanitarnej oraz dostarczając uzbrojenie i amunicję, choć przeważnie ze zbyt dużym opóźnieniem. Liderami pomocy są Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Polska.

Wojna trwa.

Ukraiński znaczek pocztowy parodiuje przejmowanie rosyjskiego sprzętu wojskowego przez cywili
https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Rosji_na_Ukrain%C4%99

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja Wiadomości KSN nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

Wiadomości KSN Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Weiss.

Redaktor naczelny: Janusz Sobieszczański,

opracowanie techniczne: Ewa Sobieszczańska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN on-line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ks>